

Līvānos realizē apjomīgu projektu par ES līdzekļiem

● Pa Domes ielu gar veco restorānu var nokļūt SIA «Anda Optec» — vienā no plaukstošākajiem Līvānu uzņēmumiem. Diemžēl neoptie koki un pamestās restorāna ēkas rēgainās kontūras atbraucējus līdz šim drīzāk palīdzēja nevis iepriecināja. Projekta INFORA ietvaros tiks sakopta šī un vairākas citas pilsētas vietas. Foto: G.Kraukle

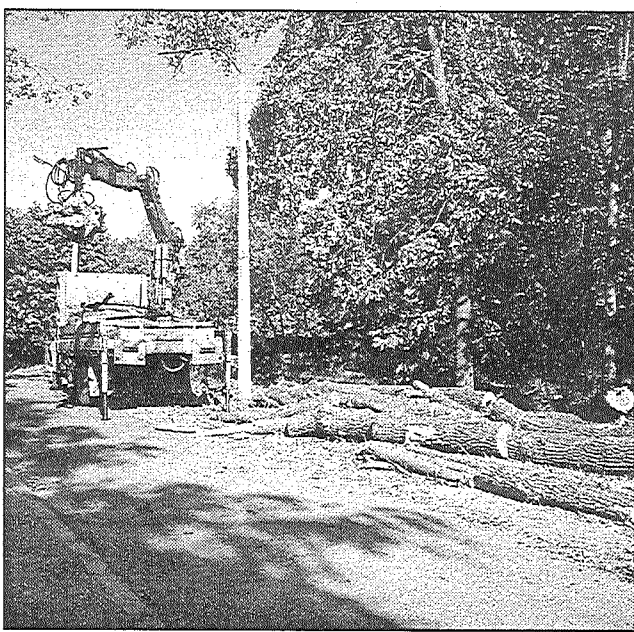
Mēneša laikā Līvānos tiks realizēts apjomīgs projekts, kas paredz ielu asfaltēšanu, bojāto koku nozāģēšanu, noprādes zīmju un informatīvu stendu uzstādīšanu, kā arī stāvlaukuma un mūsdienīgas autobusa pieturas izbūvi vecajā Turgus laukumā.

Projekts «Transporta infrastruktūras un IT (informatīvo tehnoloģiju) attīstība Līvānu pilsētā (INFORA)» paredz attīstīt transporta infrastruktūru (ceļus) un informatīvo tehnoloģiju vidi ražošanas attīstības un nodarbinātības zonā. Sagatavotais projekts Latgales reģiona Attīstības aģentūrā finansējuma saņemšanai tika iesniegts pagājušajā gadā. 2001. gada augustā 17 Latgales pilsētu konkurencē atbalstīts tika tieši Līvānu novada domes izstrādātais projekts. Šī gada sākumā tika uzsākta projekta personāla atlase un saņemts Finanšu ministrijas akcepts finansējuma deleģēšanai Līvānu pašvaldībai. Daļa projekta finansējuma tika novirzīta datorapmācības centra izveidei un iedzīvotāju apmācībai, bet šī gada 20. maijā tika noslēgts līgums par

projekta infrastruktūras daļas realizāciju.

Šāda apjomīga projekta īstenošanu nodrošina Eiropas Savienības PHARE programma, kur ar savu līdzfinansējuma daļu piedalās arī Reģionālais fonds un Līvānu novada pašvaldība. Kopējais projekta finansējums sastāda 242 088,35 eiro (tajā skaitā ES PHARE finansējums ir 149 625,49 eiro). Konkursā par darbu veikšanu bija pieteikušās trīs firmas. Uzvarēja SIA «Binders» no Saulkrastiem. Kā «Novadniekam» paskaidroja pašvaldības vadītājs Visvaldis Gerčāns, SIA «Binders» salīdzinājumā ar Daugavpils un Jēkabpils firmām bija sagatavojusi viskvalitatīvāko pieteikumu. Lai iegūtu Eiropas finansējumu, šajā projektā pieteikums bija jāiesniedz angļu valodā, un SIA «Binders» ir pieredze šādu projektu realizācijā.

Mīnētā firma līdz 30. jūnijam veiks rūpniecības uzņēmumu pievadceļu asfaltēšanu kopumā 18,6 tūkstošu kvadrātmetru platībā Meža, Fabrikas, Kalna, Daugavpils un Vecbaznīcas ielā. Ir uzsākta pieturvieta un stāvlaukuma rekonstrukcija Vecbaznīcas ielā 4 jeb Līvānu vecajā

Turgus laukumā, kur drīzumā tiks uzklāts asfaltbetona segums un izbūvēta moderna autobusu pieturvieta.

Jau pagājušajā nedēļā projekta ietvaros tika veikta bojāto koku izzāģēšana Stacijas ielā un Domes ielā. Projekta ietvaros labiekārtot paredzēts arī laukumu pie Līvānu poliklinikas ēkas, kas perspektīvā kļūs par novada administratīvo ēku, kur strādās dome. Šajā laukumā tiks uzstādīti četri parka soli un vairāki gaismas ķermeņi, bet laukumam pieguļošajā Rīgas ielas trotuāra posmā ieklāts bruģa segums. Pilsētā uzstādīs arī četrus informatīvos stendus un 49 ceļazīmes, kā arī vairākas norādes ar noderīgu informāciju pilsētas viesiem par iespējām, pie-

mēram, paēst vai pārnakšņot. Pie universālveikala, Rīgas ielas krustojumā ar Biedrības ielu, tiks papildināti dekoratīvie stādījumi, ap tiem izbūvēta laukakmens apmale, kā arī uzstādīts soliņš atpūtai.

Lai gan projekta pabeigšanai laika ir maz, un to jāpagūst realizēt līdz jūnijam beigām, tomēr šī ir viena no retajām iespējām sakopt atsevišķus pilsētas objektus, sāpīgi neskarot jau tā paplāno pašvaldības naudas maciņu, bet gan piesaistot Eiropas fondu līdzekļus. Līdztekus tam šī ir viena no iespējām mācīties tikt galā ar birokrātiju un apsaimniekot Eiropas resursus, ko tuvāko gadu laikā mums vajadzēs prast gan iegūt, gan izmantot.

G.Kraukle

Neaizmirstiet līdz 26. jūnijam pasūtīt «NOVADNIEKU» jūlijam un turpmākajiem mēnešiem. To var izdarīt visās pasta nodaļās un pie lauku pastniekiem.

ZINĀS

Gatavo projekta pieteikumu ISPA finansējumam

Notika 11. aprīlī dibinātās sabiedrības ar ierobežotu atbildību, kas turpmāk būs atbildīga par Dienvidlatgales sadzīves atkritumu poligona projektēšanu, būvniecību un apsaimniekošanu, dalībnieku pirmā kopīgā sēde. Jaunās SIA rīkotājdirektors Aivars Pudāns iepazīstināja ar projekta pieteikumu Eiropas Savienības programmas ISPA līdzekļu piesaistīšanai. Kā «Novadnieks» uzzināja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļā, sadzīves atkritumu poligona izveidei, nepieciešamās tehnikas iegādei un līdzšinējo izgāztuvju slēgšanai un rekultivācijai būs nepieciešami 7 miljoni 814 tūkstoši eiro. Plānots, ka 65 procenti no šīs summas būs ISPA finansējums, 30 procenti – banku kredīti, bet 5 procentu apjomā nepieciešams pašvaldību līdzfinansējums (aptuveni 367 tūkstoši latu). Kredītus uz 17 gadiem gatavas piešķirt divas bankas. Pamatsumma būs jāsaņem atmaksāt 2007. gadā, kredītprocentu likme – 7 procenti.

Plānots, ka būvdarbi sadzīves atkritumu poligona vietā Daugavpils rajona Dēmenes pagastā sāksies 2004. gadā, bet ekspluatācijā tas jānodod 2005. gada novembrī. Ar pilnu jaudu poligonam jāstrādā 2006. gadā. Vienas atkritumu tonnas apglabāšana jaunajā poligonā varētu izmaksāt 12,3 eiro. Tas nozīmē, ka tuvākajos gados jāmaina sabiedrības attieksme pret atkritumu savākšanu un šķirošanu, jo uz attālo poligonu nebūs racionāli vest pilnīgi visus sadzīves atkritumus.

Par gidu pakalpojumiem būs jāmaksā

Preiļu rajona tūrisma informācijas centrs (TIC) turpmāk, piedāvājot ekskursantiem gida pakalpojumus pa pilsētu un rajonu, ņems attiecīgu samaksu – tāds lēmums pieņemts Preiļu rajona padomē. Gida pakalpojumi latviešu valodā stundā maksās 7 latus, bet angļu vai krievu valodā – 10 latus stundā. Par katru nākamo stundu būs jāmaksā mazāk, tā, piemēram, par piecu stundu ilgu ekskursiju, ko gids vadīs latviešu valodā, pilsētā būs jāmaksā 20 lati, bet angļu vai krievu valodā – 35 lati. Svešvalodā vadīta ekskursija pa rajonu izmaksās 13 latus stundā.

Noteikta arī kārtība, kādā veidā Preiļu rajona padomes TIC tiks veikta samaksa gidam. 60 procenti par ekskursijas vadīšanu saņemtās naudas paredzēti gidu atalgojumam un sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām, bet 40 procenti – tūrisma informācijas centra plānoto izdevumu segšanai.

SIA «Mežrozīte HES» informē Līvānu domi par paveikto

Pēc pašvaldības pieprasījuma SIA «Mežrozīte HES» sniegusi informāciju Līvānu novada domei par veiktajiem un plānotajiem pasākumiem teritorijā, kas atrodas HES ietekmes zonā. Piecos pagrabos Dubnas ielā 10, Fabrikas ielā 28, Liču ielā 1, Liču ielā 1a un Liču ielā 1b firma ir veikusi hidroizolācijas darbus. Šī gada maijā uzbūvēta zeme Liču ielā 1a, Dubnas ielā 8 un Dubnas ielā 16, uzbūvēts ceļš zem dzelzceļa tilta un izveidota caurteka, izrakts novadgrāvis virsūdeņu novadīšanai Alejas un Dubnas ielas krustojumā, izveidotas caurtekas līdz Dubnas upei. Šobrīd tiek veikta pagrābu izolācija vēl piecās mājās: Upmalas ielā 3, Draudzības ielā 2, Draudzības ielā 3, Dubnas ielā 1a un Liču ielā 35. Šī gada jūlijā plānots veikt kanalizācijas sistēmas sakārtošanas darbus Upmalas ielā 3 un Fabrikas ielā 28.

NACIONĀLĀS ZINĀS

Savienība «Latvijas ceļš» apstiprina vēlēšanu kandidātus

Savienības «Latvijas ceļš» sestdien kongresā gandrīz vienbalsīgi apstiprināja 57 deputātu kandidātus 8. Saeimas vēlēšanām un, atturoties pašam premjeram, par LC kandidātu šim amatam apstiprināja Andri Bērziņu. Kandidātu sarakstā iekļauti visi LC pašreizējie ministri un Saeimas deputāti, izņemot Tadeušu Ketleru. Kandidātu vidū ir tādi sabiedrībai plaši pazīstami cilvēki kā Eiženija Aldermane, «Latvijas kuģniecības» padomes priekšsēdētājs Druvis Skulte, biatlonists Oļegs Maluhins, bijušais uzņēmuma «Laima» vadītājs Ivars Kalvišis, izdevniecības «Jumava» prezidents Juris Visockis. No Preiļu rajona par 8. Saeimas deputāta kandidātu apstiprināts bijušais Preiļu rajona un Preiļu novada domes priekšsēdētājs, tagadējais SIA «Finansu pakalpojumi» un SIA «Dienvidlatgales attīstība» direktors Ilmārs Meluškāns.

Sodīs kūlas dedzinātājus

Ievērojot, ka Latvijā katru gadu tiek reģistrēti kūlas dedzināšanas gadījumi, pēc kuriem ir radušies ievērojami zaudējumi, valsts sekretāru sanāksmē izsludināti grozījumi Administratīvo pārkāpumu kodeksā (APK), kūlas, niedru un rugāju dedzinātājiem paredzot noteikt administratīvo atbildību un naudas sodu līdz 200 latiem. Grozījumi APK jāakceptē valdībai un jāpieņem Saeimai.

Viedokļi par Eirovīzijas fināla rīkošanas iespējām

Pirmdien Latvijas Televīzija saņēma sešus viedokļus par Eirovīzijas fināla rīkošanas iespējām Latvijā. Subjektīvi visnopietnākais ir Ventspils domes pieteikums. Vēstuli atsūtījis arī Jūrmalas pilsētas dome. Rīgas dome festivāla rīkošanai piedāvājis trīs objektus – Kipsalas izstāžu zāli, Skonto olimpisko kompleksu un Mežaparka lielo estrādi. Piedāvājumu atsūtījis arī Babītes hokeja halle. Tāpat LTV valde uzrakstījusi atklātu vēstuli Valsts prezidentei, Saeimas priekšsēdētājam, Ministru prezidentam un Nacionālās radio un televīzijas padomes priekšsēdētājam, kurā norādīts, ka bez finansu palīdzības no valsts puses LTV neuzņemas rīkot Eirovīzijas finālu Latvijā, ziņo LETA.

Paplašina nepublicējamās informācijas loku

Saeima, pieņemot grozījumus likumā par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem, noteica, ka aizliegts publicēt informāciju, kas ļauj identificēt prettiesiskas darbības par cietuša bērna, nepilngadīga likumpārkāpēja vai liecinieka personību.

Citi dara tā...

Bauskas rajona Iecavā pagājušās nedēļas nogalē restaurēta puķu dobe iepretim pagastmājai Iecavas centrā. Dobei apkārt glītas akmens apmales, bet izstādītās puķes izkārtotas Iecavas pagasta ģērboņa veidolā. Jaunie puķu dēsti – lobēlijas, boskopas, samtenes u.c. – vēl ir pavisam mazi, bet skatījumā no pagastmājas augšējiem stāviem pagasta ģērboņa zīmējums skaidri redzams, ziņo laikraksts «Bauskas Dzīve».

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».
Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@apollo.lv
Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),
1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(trešdien, sestdien).

INFORMĀCIJA

«Akmens, kas rit, nesūno.»
Latviešu sakāmvārds

Daugavas slimokase izvērtēja gada pirmā ceturkšņa rezultātus

Daugavas slimokases valdes sēdē, kas notika Aizkrauklē 28. maijā, tika izvērtēti saņemtie un izlietotie finansu līdzekļi šī gada pirmajā ceturksnī, kā arī apstiprināti filiāļu darba komisiju ziņojumi par primārās veselības aprūpes ārstu darbības kvalitāti.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes izpilddirektore, bezpeļņas or-

ganizācijas SIA «Daugavas slimokase» valdes locekle Aina Pastore, šī gada pirmajā ceturksnī Daugavas slimokase saskaņā ar plānu saņēmusi 2 876 944 latus. Bez tam Valsts obligātās veselības apdrošināšanas aģentūra slimokasei ir ieskaitījusi arī parādu par 2001. gadu 203 143 latu apmērā, ka arī iegūti papildus līdzekļi ārstniecisko pakalpojumu samaksai no citām slimokasēm.

Šī gada pirmajā ceturksnī

iegūtie naudas līdzekļi izlietoti sekojoši: pakalpojumu samaksai – 2 965 270 lati, medikamentu par diferencētu samaksu iegādei – 254 854 lati. Trijos mēnešos visos Daugavas slimokases rajonos izveidojusies rezerve medikamentu apmaksā, tajā skaitā Preiļu rajona – 8272 lati. Visvairāk izrakstīti un apmaksāti medikamenti endokrinoloģijā – 32 procenti no kopējās summas. Preiļu rajona ārsti trijos mēnešos izrakstījuši

1534 receptes par 19 641 latu. 11 procentu apmērā no kopējās summas izrakstīti medikamenti hipertoniālas ārstēšanai. Tajā skaitā Preiļu rajonā izrakstītas 2811 receptes par 9336 latiem. Psihisko slimību ārstēšanai medikamenti par diferencētu samaksu rajonā izrakstīti par 10 331 latu (576 receptes). Analīze par izrakstītajiem medikamentiem liecina, ka Preiļu rajonā noteikto kvotu par 300 latiem pārsniedzis tikai viens ārsts.

Celulozes rūpnīca varētu dot pozitīvu ieguldījumu Latvijas tautsaimniecībā

Lai apspriestu ar celulozes rūpnīcas projektu saistītās aktualitātes, Zemkopības ministrijas valsts sekretāres vietnieks Mārgers Krams un valdības darba grupu sarunām ar projekta ārvalstu partneriem pārstāvjū tikās ar Saeimas lauksaimniecības un mežsaimniecības, kā arī rūpniecības, enerģētikas un būvniecības apakškomisijas deputātiem, «Novadnieku» informēja Zemkopības ministrijas preses un sabiedrisko attiecību nodaļā.

Pašlaik pabeigts un sabiedrības vērtēšanai nodots celulozes rūpnīcas projekta sociālekonomiskais un ietekmes uz meža nozari izvērtējums, kuru veica «Latvijas Attīstības Aģentūra» (LAA) un Latvijas Lauksaimniecības universitāte. «Šie pētījumi bija nepieciešami, jo Latvijas

meža nozarē ir notikusi ievērojama attīstība, tādēļ vajadzēja precizēt virkni sākotnējā aprēķinu, turklāt arī valdība ir pieņēmusi konkrētu lēmumu par Latvijas valsts līdzdalību akciju sabiedrības «Baltic Pulp» pamatkapitālā,» teica M.Krams.

Atsaucoties uz LAA ekspertu secinājumiem, M.Krams atzīmē, ka celulozes rūpnīca varētu dot pozitīvu ieguldījumu Latvijas tautsaimniecībā, ļaujot uz vietas pārstrādāt Latvijas papīrmalku un šķeldu, nevis eksportēt šos izejmateriālus uz kaimiņvalstīm. To apliecina fakts, ka no viena kubikmetra izstrādātās apaļkoksnis Latvijā iegūst eksporta produkciju 45 līdz 50 latu vērtībā, bet Ziemeļvalstīs no viena kubikmetra izstrādātās apaļkoksnis iegūst eksporta produkciju 115 latu vērtībā. Realizējot šo projektu, 2007.—2008. gadā no viena kubikmetra izstrādātās apaļkoksnis varē-

tu iegūt produkciju 70 latu vērtībā. Tādējādi plānotā celulozes rūpnīca pozitīvi ietekmēs Latvijas meža nozari, veicinot tās sakārtošanu, koksnis racionālu, kompleksu izmantošanu. Turklāt celulozes rūpnīcas celtniecība radīs priekšnosacījumus arī Latvijas papīrrūpniecības perspektīvai atjaunošanai.

Kopējo Latvijas tautsaimniecības ieguvumu var novērtēt kā pievienotās vērtības jeb iekšzemes kopprodukta pieaugumu (IKP), kas, pēc ekspertu aplēsēm, gadā gaidāms 44 miljonu eiro apmērā.

Latvijas koksnis resursi un mežizstrādes jaudas un apjomi ir pietiekami, lai kokmateriālu tirgus varētu piedāvāt celulozes rūpnīcai nepieciešamo daudzumu izejmateriālu – apaļkoksnis (papīrmalku) un šķeldu. Pašlaik tiek izstrādāts optimāls, sabiedrības interesēm atbilstošs koksnis resursu nodrošinājuma modelis. Atsaucoties uz valdības

lēmumu, valsts akciju sabiedrība «Latvijas valsts meži» ir izstrādājusi un vērtēšanai Zemkopības ministrijā iesniegusi izejmateriālu piegāžu modeli celulozes rūpnīcai, kas nodots apspriešanai Latvijas meža nozaru asociācijām.

Turpinās sarunas ar projekta ārvalstu investoriem par izvērtējuma nosacījumiem. Galīgais investīciju līgums, kas apstiprina līgumslēdzēju pušu lēmumu uzsākt celulozes rūpnīcas celtniecību, jānoslēdz līdz 2002. gada 31. decembrim.

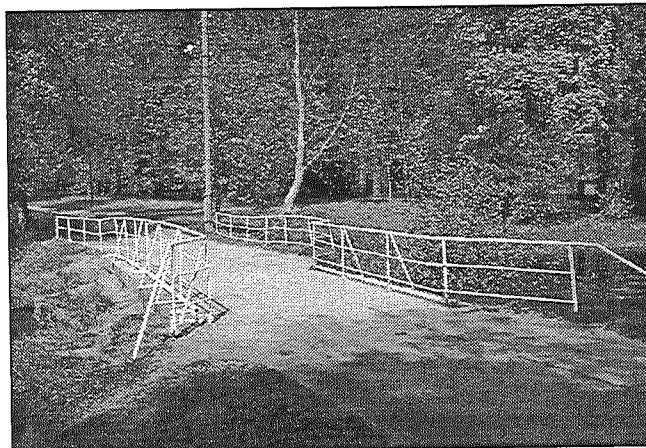
Turpinās projekta ietekmes uz vidi novērtējuma process. Tā programma ietver apmēram 200 jautājumus, kas prasa analītisku izpēti un eksperimentālos lauku darbus. Šo izpēti veic galvenokārt Latvijas zinātnieki un eksperti, bet konsultē vides jautājumu konsultantu firmas. Darba ziņojumu arī plānots pabeigt un sabiedriskai apspriešanai nodot šī gada beigās.

ATGRIEŽOTIES PIE PUBLICĒTĀ

Preiļu parka tiltiņš saremontēts

«Novadnieka» 20. aprīļa numurā rakstījām par nelaiemes gadījumu, kad Preiļu parka tiltiņā ūdens izskalotajā bedrē iekrita un sāsītās sievietē. Pēc pāris dienām notikuma vietā jau bija pavisam cita aina – izdrupušās betona pārseguma plāksnes vietā uzlikta jauna, salauztās metāla margas saremontētas un nokrāsotas. Darbus veica SIA «Preiļu celtnieks», tilta remonts izmaksāja aptuveni 200 latus, «Novadnieku» informēja Preiļu novada domes tehnikās nodaļas vadītājs Jānis Skutels.

Par to, kādi darbi pilsētas labiekārtošanā tiek veikti šovasar, jautājam pašvaldības uzņēmuma «Saimnieks» direktoram Antonam Krišā-

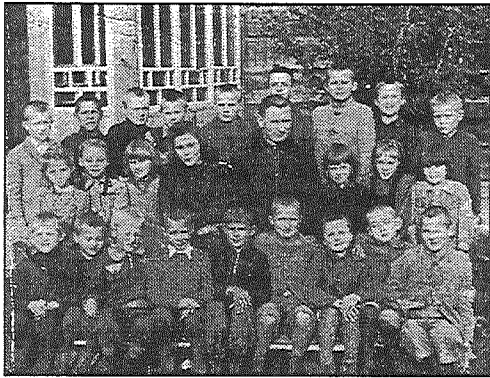
● Labs darbiņš, kas padarīts, soļojot pa salaboto tiltiņu, domā tie, kuriem šovasar gadījās krist vai kļūpt izskalotajā bedrē. Foto: M.Rukosjuvs

nam. Šī gada budžetā visiem ar pilsētas ielu, laukumu, stādījumu un zālāju uzturēšanu,

kopšanu un labiekārtošanu saistītajiem darbiem atvēlēti 47 tūkstoši latu. Ņemot vērā

to, ka liela daļa naudas tiek iztērēta sniega tīrīšanai ziemā, vasaras darbi tiek plānoti taupīgi. Gatavojoties sezonas atklāšanai, sakopts parks, pirms starptautiskā tautas mākslas festivāla uzņēmuma darbinieki gan parkā, gan pilsētas centrā stādīja puķes. Taču, kā atziņa A.Krišāns, preileiši joprojām netiekot vaļā no stādu zagšanas ligas, iepriekšējā dienā saposatās dobēs puķu vietā redzami tukšumi. Pilsētas dzīvojamo namu masīvos tiek pļauta zāle, bet, tuvojoties Jāņiem, visvairāk darba būs parkā, lai plašajās laucēs nopļautu saaugušo zāli un sagatavotu vietu līgotājiem.

L.Kirillova

3.
PĒTERIS UPENIEKS ir Pilsnības un migrācijas lietu pārvaldes Preiļu rajona nodaļas vadītājs. Apmeklētāji viņu vienmēr redz darbos iegrimušū, kārtojam dokumentus, nopietnu un lietišķu. Kolēģiem un paziņām cits spriedums, kas iepriekšējo papildina – jautrs, smaidīgs, liels sarunu biedrs, ar bagātīgu pieredzi. Pēc sarunas ar Upenieka kungu pārliecinājos par vēl kādu īpašību, viņā mīt izteikti latgaliskais lepnums un pašcieņa, kas dzīvē daudzās gadījumos ir palīdzējuši nodibināt labas attiecības ar cilvēkiem.
● 1950. gads. Peivelišķu pamatskolas mazais kolektīvs. Pirmajā rindā trešais no labās – trešklasnieks Pēterītis.

Katram laikmetam vajadzīgi savi cilvēki

— Jūs vienmēr esat smaidīgs un optimistiski noskaņots. No kurienes nāk tas jautrais gars?

— Pavisam vienkārši — tāds es esmu dzimis. Tas notika 1942. gada 21. oktobrī Jāzēpa un Franciskas Upenieku ģimenē Rožupē. Viņi bija stipri saimnieki, tēvam piederēja zeme. Pie Rožupes uz Rudzātu pusi ir tāds Upenieku mežiņš, tur ir manas tēva mājas.

Mans vecvecitēvs Andrejs nāk no Vārkavas pagasta Šķilteriem, apglabāts Sīļu kaps. Viņa dēls Mārtiņš, mans vectēvs, 1906. gadā nopirka zemi pie Rožupes. Mārtiņa dēls Jāzeps ir mans tēvs. Tādi ir tie radu raksti.

— Kā jūs tik precīzi zināt visus raduskaitļus un radu rakstus?

— Tāpēc, ka veidoju savas dzimtas koku. Patiesību sakot, tas jau ir gatavs, vajag tikai apstrādāt. Tādiem darbiem vajag vairāk brīva laika. Esmu sameklējis un sakrājis visas iespējamās arhīvu izziņas, kur un kad mani senči dzimuši. Pirmā oficiālā tautas skaitīšana Latvijā notika 1893. gadā. Pirms tam jebkuras dzimtas vēsturei Latgalē cauri izrakties ir diezgan grūti, gandrīz neiespējami. Daudz maz precīzas ziņas atrodamas vienīgi baznīcu grāmatās.

— Jūs esat kara laika bērns. Kādas atmiņas esat saglabājis no bērnības?

— Šo to atceros no kara beigām, bet vairāk padomju laikus – vietējo iedzīvotāju izvešanu uz Sibīriju un kolhozu dibināšanu. Trešajā laikā strādāju mašīnu un traktoristu stacijā par traktoristu, māte bija lopkopēja. Mēs, četri bērni, skolojāmies, jo zinājām, ka bez labas profesijas dzīvē tālu netiksim.

— Jūs teicāt, ka vecākiem bija stipra saimniecība. Kā viņi uztvēra kolhozus, kad pašu zemi sāka saimniekot sveši ļaudis?

— Sirds noteikti sāpēja par to, bet viņi spēja pielāgoties jaunajai sistēmai. Izvešana konkrēti mūsu ģimeni neskāra. Es tagad smejos, ka labus cilvēkus neaiztīka. Taču patiesībā represējamo saraksti tika veidoti, balstoties uz pēdējos pirmskara gados veiktās inventarizācijas datiem. Un vēl arī vietējie iedzīvotāji atbērbības vai citu iemeslu dēļ kādu savu kaimiņu nosūdzēja. Gadu gaitā tas pamazām atklājās.

— Vai skolā bijāt čakls audzēknis?

— Mācījies labi, reizrēķinu vēl tagad no galvas atceros. Par to saku paldies pirmajiem skolotājiem no Peivelišķu pamatskolas, bija tāda maza skoliņa trīs kilometrus no Rožupes uz Rudzātu pusi. Abi mani skolotāji – Monika Lukjanska un Zigismunds Jančevskis – bērniem ielika stabilus pamatus tālākai zināšanu apguvei. Vislabākie skolotāji bija arī Sīļu septiņgadīgajā skolā, tagadējā Rožupes pamatskolā.

Augustova, Bricis, Ķimmele, Plotere – viņi mūs mācīja tā, ka vidusskolā Līvānos vairs nevajadzēja īpaši pūlēties.

No vidusskolas laikiem palikušas vislabākās atmiņas. Gājām ābolos, gājām meitās. Tagad puīši nemaz nezina, kā tas ir – meitās iet. Aiziet uz diskotēku, alus pudele rokā un lēkā. Agrāk tas bija rituāls – meitas gulēja šķūnī, vajadzēja gan ar viņām sarunāt, gan suni iebārot, lai nereg. Latgaliskās tradīcijas pamazām aiziet nebūtībā...

— Kur ieguvāt profesiju?

— Līvānu vidusskolu beidzu 1960. gadā un iestājos Zaļenieku tehnikumā, kur izmācījos par agronomu zootehniķi. Tas bija vienīgais tehnikums Latvijā, kur šīs abas specialitātes bija apvienotas, pie tam, mācīja mūs ļoti labi.

No piektā kursa mani iesauca armijā. Dienējām kopā ar meitenēm, jo bijām kara laika paaudze, padomju armijai trūka cilvēku. Mūsu jūras aviācijas pulkā, kuram mani piekomandēja, bija 150 meitenes, radistes, stenogrāfistes, štāba rakstvedes. Mana militārā specialitāte ir celtnieks, būvēju mājas, lidlaukus.

— Ko, pēc jūsu domām, vīrietim nozīmē dienests armijā?

— Armija jāiepazīst katram jaunam vīrietim, tāpēc es nevaru pieņemt tādu jēdzienu kā alternatīvais dienests. Palūkojieties vēsturē – jebkuras valsts suverenitāti un neatkarību ir saglabājis un par to cīnījusies armija. Un ne tikai... Pat ģeogrāfisko ekspedīciju, kas nesušas cilvēcei dažādus atklājumus, vadītāji bijuši armijas cilvēki, piemēram, Lazarevs, Prževalskis, Belinshauzens – tie bija vīri ar uzpleciem.

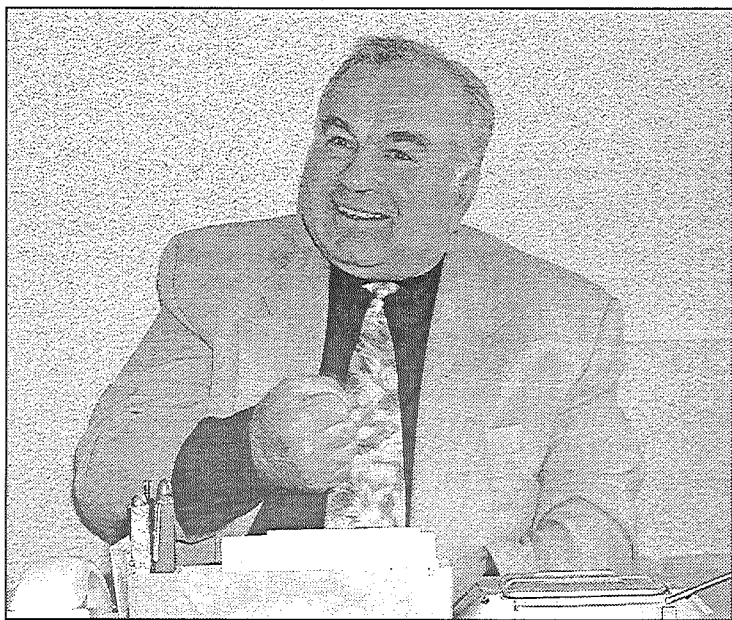
Galū galā armija ir arī valsts prestižs. Tagad daudzi saka, ka Latvijai nav vajadzīga armija. Kas ies mūs aizstāvēt jebkura militāra konflikta vai dabas katastrofas gadījumā? Vai puikas no skolas sola? Tieši armija šos puikas padara par vīriem, iemāca dzīvot un sadzīvot kolektīvā, rēķināties ar citu domām nevis tikai ar savu reizēm egoistisko «es».

— Kāpēc tadā gadījumā ir tik zems Latvijas armijas prestižs?

— Tādām runām es īpaši neticu. Tas velns nemaz nav tik melns, kā viņu mālē. Latvijas armija ir jauna, tā tikai veidojas. Veidojas arī Latvijas armijas tradīcijas. Nedomājiet, ka tā saukta «dedovščina» ir radusies armijā. Jauniešu pazemošana nāk no internātiem un internātskolām, nāk no kopmītnēm, pat no skolas sola. Ir jāpauzē gadu desmitiem, lai attiecības varētu sakārtot.

— Lielu daļu sava darba mūža jūs esat bijis armijas cilvēks. Kā tagad vērtējat šo laiku?

— Esmu beidzis karaskolu Orenburgā un 19 gadus kā virsnieks dienējis Kazahijā. Tā ir mana dzīve, no tās es nevaru un arī negribu atteikties. Pirmā dienesta vieta bija Kzil-orda, tālāk sekotāja Čardara, Učarals, Ak-kuškars, Gurjeva, Jani-kurgana. Nenožēloju nevienu dienestā pavadīto dienu. Jebkurā vietā, kur es Kazahijā dienēju, satiku latviešus. Vienā

● Katram sava dzīve jādzīvo tā, kā to liktenis nolēmis, saka Pēteris Upenieks un pasmaida. Ej nu saproti, patiesību domājis vai pajokojis. Foto: M.Rukosujevs

iesaukumā man puse rotas bija no Preiļu rajona, puīši vēl tagad, kad atbrauc uz Preiļiem, ienāk pie manis aprunāties.

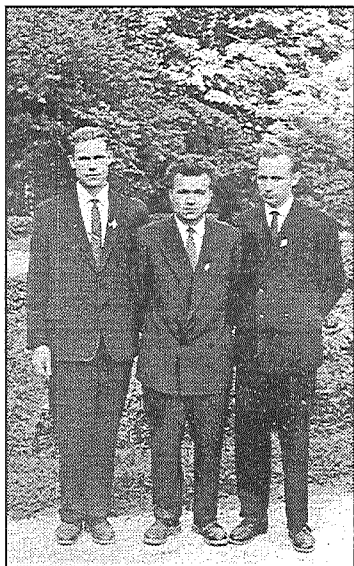
Latvijā atgriezās 1988. gada 28. aprīlī. Toreiz jau zināju, ka te birst pārmaiņas. Pēdējais iesaukums bija no Lietuvas un Igaunijas, puīši stāstīja, ka Baltija noteikti atdalīsoties no Padomju Savienības. Nacionālais jautājums toreiz brieda arī Kazahijā, varēja just, ka PSKP laiva, kā saka, neilabi šūpojas. Par daudziem notikumiem un nemierīgajām noskaņām toreiz neviens nerunāja un nerakstīja. Atgriezies mājās, līdz vēlai naktij skatījos televīziju, klausījos radio, dzīvoju līdz Tautas fronteī un visām sabiedrības aktivitātēm.

— Kā jūs kļūvat par Pilsnības un migrācijas lietu pārvaldes Preiļu nodaļas vadītāju?

— Sākumā strādāju tehniskās uzraudzības inspekcijā, kādu laiciņu biju rajona civilās aizsardzības štāba priekšnieks. Bet tad manās rokās nonāca no Rīgas uz rajonu atsūtītais dokuments, ka vajag veidot jaunu struktūru. Tautas frontes rajona vadītāji man piedāvāja – ņem savās rokās un sāc strādāt. Tagad jau vienpadsmito gadu strādāju Pilsnības un migrācijas lietu pārvaldē. Esam to izveidojuši, ņemot par paraugu Dānijas modeli. Vispirms paši mācījāmies, tad sākām iedzīvotājiem piešķirt kodus, veidot reģistru, izsniegt pases, uzturēšanās atļaujas.

Nekad neesmu slēpis savu pagātni, to, ka strādāju partijas komitejā par instruktoru, ka biju Padomju armijas virsnieks. Nekad nevienam neesmu darījis neko sliktu un uzskatu, ka katram laikmetam vajadzīgi savi cilvēki. Agrāk bija viena partija, tagad – daudzpartiju sistēma. Atšķirība maza, jo ne agrāk, ne tagad partijas biedrs nevar iet pretējā virzienā, kā tas noteikts partijas dokumentos. Ja domā citādi, tevi vienkārši izslēdz no partijas, lūk, durvis, vari būt brīvs...

— Personas kodu ieviešana ne-

● Zaļenieku tehnikuma brašie audzēkņi vēl joprojām bieži pulcējas kopā. Pirmais no kreisās Jāzeps Elksnis (kādreizējais linsēkļu stacijas priekšnieks Preiļos), Pēteris Upenieks un Jevģēnijs Ostrovskis no Daugavpils. Foto no P.Upenieka albuma

tika uzņemta viennozīmīgi, cilvēki bija nesaprašanā.

— Vajadzēja paiet pāris gadiem, kamēr sabiedrība saprata mūsu uzdevuma nozīmīgumu – sistematizēt un sakārtot sabiedrības dzīvi, banku sistēmu, medicīnu, izglītību. Zviedrijā šāds process ilga divdesmit gadus, mēs ar to tikām galā uz pusi īsākā laikā. Atliek nospiegt vienu datora taustiņu un iegūstama pilnīga informācija par katru Latvijas iedzīvotāju.

— Vai jūs tagad gribētu savā dzīvē ko mainīt?

— Nē. Noteikti – nē. Šajā ziņā esmu pateicīgs savai sievai Valentīnai, kura vienmēr ir bijusi man līdzās, — sākot ar Kazahijas stepēm un beidzot ar šodienu. Bet ir vēl daži sapņi, ko gribētu piepildīt – ar baudu padzerties šubatu – raudzētu kameiļa pienu. Pie korejiešu paestu kādu suņa gaļas ēdienam, ko esmu baudījis Kazahijā. Tur pēc trīsdesmito gadu Staļina represijām no Tālajiem Austru-

miem bija izmitināti daudzi korejieši, viņi arī cienāja mani ar savu nacionālo suņa gaļas ēdienu «he». Vēl gribētu sēdēt upes krastā un lai man priekšā būtu pilna mutes mazgājamā bļoda ar storu ikrēm, ko var ēst lielajām karotēm, piekožot sīpolu, maizi un iedzerot kādu sīvu glāzīti.

— Izklausās, ka jūs esat gardēdis. Pastāstiet, lūdzu, par kādu īpašu, Kazahijā izbaudītu nacionālo ēdienu.

— Tāds ēdiens, ko visiem derētu nobaudīt, ir bižbarmaks. Patiesību sakot, tas nav tikai ēdiens, svarīgs ir process. Ielūdz, piemēram, tevi ap pusdienlaiku kāds cienjams sirmgalvis uz savu jurtu Sirdarjas upes krastā. Tu ierodies, nomazgā rokas. Saimnieki jurtas griestos atver tādu kā lūku, bet jurtai apkārt zemi pamatīgi nolej ar aukstu ūdeni. Tas tāpēc, lai svelme nemocītu, lai nāktu svaigs gaiss. Pasniedz tēju, kumisu. Tad pie jurtas piedzen aitu baru, cieņiņi izvēlas aunu, ko pēc tam liks katlā. Piecpadsmit minūšu laikā lopiņš ir nokauts, āda novilkta un gaļa sadalīta.

Kamēr vārās ūdens, sēžam ar saimnieku jurtā, runājamies – par to, no kuras puses esam, kas mūsu senči. Uzkožam dažādus ēdienus, peldamies Sirdarjā. Tad atnes vīnu, plāni izrullētu un izvārītu mīklu ar sīpoliem. Pa to laiku izvārījusies aitas gaļa. Garšo pavisam savādāk nekā pie mums. Stāsta, tas esot tāpēc, ka viņējās aitas neko citu necesot baudījušas, kā tikai tīru, svaigu zāli bez kādiem mikroelementiem un spēkbarības.

Mielasta kulminācija ir ap pusnakti, kad jurtā ienes vārītu auna galvu. Aksakals (ģimenes vecākais vīrietis) ar asu nazi pāršķēļ galvaskausu, tāpat ar rokām ņem auna smadzenes un pasniedz cieņiņiem. Viss notiek nesteidzoties, savstarpējas cieņas un draudzības atmosfērā. Var likties, ka tādās dzīvēs kāds noteikti piedzēras. Tā nav, man Kazahijā ļoti patika paraša – ja esi nolīcis glāzīti ar peciņu uz augšu, tev neviens neuzmāksies ar alkohola piedāvājumiem, kā tas ierasts pie mums. Tautas tradīcijas tiek ieaudzinātas no paaudzes paaudzē.

— Vai jūs vēlētos vēl kādreiz aizbraukt uz Kazahiju vai varbūt kur citur aizceļot?

— Nē, esmu pietiekami pabijis ārzemēs – Tālo Austrumu taigā dzīvojis ģeologu ciematos, stepēs meklējis naftu, esmu rāpies Alatau kalnos. Esmu lidmašīnā lidojis pāri kalniem, kad saule lec. Tas ir neaprazkstāms skaistums! Pēdējos gados atvaļinājuma laikā labprāt apceļoju Latviju. Izrādās, ka līdz šim esmu ļoti maz redzējis savā tēvu zemē. Biju Cesvainē, Straupē, Gaujienā, Kolkā. Salīdzinā ar Latgali un kļūst skumji, ka mēs aizlaižam postā savas skaistākās vietas, lepnās pilis un muižas. Katrs gads aiznes projām pa druscīnai skaistuma no mūsu slavenās vēstures.

L.Kirillova

LAUKSAIMNIEKIEM

Lauku darbu kalendārs

3. jūnijs – Mēness fāzes maiņa 3:06 (pēdējais ceturksnis). 5. jūnijs – Mēness Ziemeļu mezglā (Mēness augšpusē orbītas mezgls ar Eklīptiku) 13:39. 11. jūnijs – Mēness fāzes maiņa – Jauns Mēness 2:48.

• 5. jūnijs. Siltumnīcās tomātiem izknieb parazītes un novāc nodzeltējušās lapas. Gurķiem novāc nodzeltējušās lapas, uz saknēm uzber zemi.

• 5. jūnijs. Kopj sējumus un stādījumus – ravē, iirdina augsni, dod papildmēslojumu.

• 5., 6. jūnijs. Sēj burkānus, redīsus – tie labi aug. Stāda kāpostus – izaugs lielas un cietas galvas.

• 6., 7. jūnijs. Sēj baltos rutkus vasaras un melnos rutkus ziemas galdam.

• 7. jūnijs. Stāda baziliku un majorāna dēstus. Izsēj divgadīgās puķes dēstiem.

• 7., 8. jūnijs. Sēj baltos un melnos rutkus.

• 8., 9. jūnijs. Uzar rudzu zemi.

• 10. jūnijs. Aprauš agrīnos kartupeļus.

• 10., 11. jūnijs. Pēc noziedēšanas veido ceriņu krūmus, izgriez vecos, nokaltušos zarus, bieži saaugušos dzinumus un sakņu atvases.

• 10.-30. jūnijs. Sausā laikā dārzeni ir bieži jālaista – rītos un vakaros. Lai samazinātu ūdens iztvaikošanu, augsni pēc saliešanas mulčē ar kūdru.

• 11., 12. jūnijs. Sēj atklātā laukā salātus, majorānu, cigoriņa salātus un citus garšaugus. Pavairo piparmētras ar galotņu spraudņiem un krūzmētras, dalot cerus.

• 11., 12., 13. jūnijs. Ērkšķogām, cidonijām, jānogām, upeņēm sagatavo un spauž lapainos spraudņus. Pēc ziedēšanas izgriez un sadedzina kālstošos ogulāju zarus. Cieriņiem un jasmīniem izgriez noziedējušās ziedkopas, veido vainagu, apgriez, formē dzīvzogu.

• 12., 13. jūnijs. Garšaugus, salātus sēj atklātā laukā. Stāda puķes. Sēj griķus.

• 12.-14. jūnijs. Dārzā izstāda tomātus un gurķus.

• 13., 14. jūnijs. Pārstāda dārzenus.

• 15. jūnijs. Cigoriņus retina, atstājot 4 cm attālumā citu no cita.

• 16. jūnijs. Stāda gurķus, tomātus, patisonus, ķirbjus. Begoniju, dāliju, salviju un citu puķu stādīšana. Ar dēstu stādītie dārzeni dod agrāku ražu, bet jāuzmanās no salnām, kas var būt arī jūnija sākumā. Cukurzīrnus un lobāmos zīrnus sēj rudens patēriņam.

Svarīgais darbs — dēstīšana

Kā izvēlēties labu dēstu

Pērkot dēstu, jāraugās, lai tie būtu veselīgi – lapas nebojātas, zaļas, saknes dzīvas un baltas. Sakņu sistēmai jābūt ļoti attīstītai – gadās, ka ar lielām slāpekļa mēslojumu devām panākta strauja zaļās masas sakuplošana, bet zeme slēpj attīstībā atpalikušas saknes. Stāds nedrīkst būt pārāk

lodzīgs un vārgs. Pāraugušie stādi, kuriem kastē vai podiņā nepietiek vietas, arī atpaliks augšanā. Jo mazāks stādiņš, jo labāk tas pierod pie jaunās vietas.

Cik dziļi stādīt

Parasti dēstu stāda 1 cm dziļāk nekā tas audzis dēstu kastē vai podiņā. Tomātus mēdz stādīt guļus, lai iegūtu lielāku sakņu sistēmu. Tomēr papildus sakņu veido-

šanai augs patērē daudz spēka, līdz ar to tiek kavēta raža un pirmie augļi ienākas vēlāk. Agrās un zemās tomātu šķirnes ieteicams iedziļināt tikai par 7-9 cm, iepriekš nolaužot apakšējās lapas. Garajiem tomātiem pirmais ziedu ķekars veidojas pēc astotās vai vienpadsmitās lapas, tāpēc 2/3 stāda liek zem zemes.

Puravus stāda 10-15 cm dziļi. Stādot kastēs audzētus dēstus,

svarīgi piespiest augsni pie saknēm. Ja saknīte ir par garu, to atkarībā no kultūras var ieritināt bedrītē vai noplēst. Sakņu uzlocīšana uz augsu nav ieteicama. Dēstus pirms izstādīšanas vēlams salāstīt un stādīt mitrā augsnē. Ar laistīšanu nevajag pārcentties – auga saknes, iemūrētas slapjajā augsnē, iet bojā. Tomēr lielāki daļai stādu neliela aplaistīšana nenāks par ļaunu.

Jūnijs dārzā

Nezāļu laiks

Kamēr kultūraugi tik tikko spraucas ārā no zemes, bez žēlastības apkarojamas nezāles, kamēr tās vēl mazas. Līdz 10. jūnijam jāpagūst vismaz vienu reizi ar kapli pārstaigāt visas dobes – izravēt un aprušināt, tad vēlāk ar nezālēm būs mazāk problēmu. Sausā laikā dārzs jālaista, bet pēc laistīšanas augsne jārušina, lai neveidotos cietā «garoza». Tās arī palīdzēs saglabāt mitrumu augsnes dziļākajos slāņos.

Vasaras sākums ir kaitēkļu vairošanās laiks. Mazdārziņos nevajadzētu aizrauties ar ķīmiskajiem līdzekļiem. Jāatceras, ka arī putni ir palīgi cīņā pret kaitēkļiem. Spārnotajiem palīgiem dārzā īpaši patīk, ja parūpēsieties par dzirdinātavu – lielu šķīvi ar svaigu ūdeni.

Istabas augiem patīk sauloties

Arī istabas augus, ja vien iespējams, vasarā vēlams iznest ārā, tomēr jāņem vērā katras augu sugas

prasības pēc gaismas. Saulmīliem patīk saulainā vietā, bet ēnmiļus vēlams pasargāt no tiešiem saules stariem. Straujas augšanas periodā augi patērē vairāk barības vielu, bet sausā un vējinātā laikā – strauji iztvaiko, tāpēc jāpievērš lielāka uzmanība laistīšanai un papildmēslošanai. Jūnijā daudzus telpaugus var veiksmīgi pavairot ar spraudņiem. Balkonu vai lodžiju par skaistu atpūtas vietu varat pārvērst, balkona kastēs un piekaramajos grozos iestādot smaržīgus, ziedošus augus un garšaugus.

Puķu dārza rūpes

Jūnijā laiks veidot iecerēto puķu dārzu, jo nu salnas vairs nevienu augu neapdraud. Augus kombinē gan pēc augstuma, gan ziedēšanas laika un krāsām. Labākais laiks stādīšanai ir vakari vai apmākušās dienas, kā arī agras rīta stundas.

Sadīgušās viengadīgās puķes retina, ravē un aprušina tā, lai zema auguma puķes atrastos 10-15 cm

attālumā cita no citas, bet augstākās puķes – 20-30 cm attālumā. Klingērites lieliski var izmantot tukšo dobiņu aizpildīšanai. Šīs puķes atsaucīgi uzņem izpiķēšanu un pārstādītas aug daudz kuplāk.

Jūnija vidū vai beigās izrok tulpju sīpolus, apzāvē, uzmanīgi notīra liekās mizas, šķiro pēc lieluma un liek glabāt līdz septembrim.

Var turpināt daudzgadīgo puķu sēju un ar dališanu pavairot ziemcietes, kas pavasarī jau noziedējušas – zilās vizbulītes hibrīdus, primulas, lakačus, hostas, vīgrīzes un citas. Pēc Jāņiem var dalīt papardes. Ar dališanu pavairojami arī ūdensaugi – ūdensrozēs, puķumeldri un vilkvāļītes.

Puķu stādījumiem nepieciešama arī tā sauktā kosmētiskā apkopšana – neizskatīgu vasu, noziedējušu lapu un noziedējušu ziedu apgriešana. Klājeniskajiem, spilvenus un paklājus veidojošiem augiem pēc noziedēšanas var īsi apgriezt virszemes daļas, kas nodrošinās līdzēnāku un kompaktaugu augumu. Šiem augiem ietei-

cams pēc noziedēšanas starp vasām iebērt ar kūdru sajauktu mitru augsni. Jūnijā cērp dzīvzogu. Zinātāji apgalvo, ka dilstošā mēnesī cirptie krūmi tik ātri neaizaudzē un tiem veidojas kuplāks lapojums.

Burkāniņš, redīsiņš

Salāti, redīsi, dilles priecē audzētāju vēderu. Turpina skābeņu un rabarberu novākšanu. Ja šīs kultūras novāc regulāri, labi laista un mēso, tajos skābeņskābe nepaspēj izveidoties, un visu vasaru raža ir garšīga.

Atklātā laukā pēc pēdējām salnām var stādīt arī siltumnīļus – gurķus, ķirbjaugus, tomātus, bet siltumnīcā – melones un arbūzus. Vēl nav par vēlu izstādīt arī sakņu un kātu selerijas. Atklātā laukā beidzas kāpostu stādīšana, bet visu jūniju stādāmi ziedkāposti.

Savukārt augludrā kopj apdobs un ar knaģiem paplatina jauno zaru atzarošanas leņķus. Šo pasākumu veic, kad jaunie zari snieguši 10-15 centimetru garumu. Knaģus noņem pēc 10 dienām.

Kaitēkļu un slimību izplatība

Veicot sējumu apsekošanu Saunas un Siļukalna pagastā, lauksaimniecības kultūrās tika konstatēti slimību un kaitēkļu bojājumi.

Ziemājos augu apakšējās lapas inficē miltrasa. Ja slimības turpmākai attīstībai un izplatībai būs labvēlīgi apstākļi, miltrasa var strauji izplatīties, tās infekcija nonāks uz karoglapu un vārpām. Ziemas kviešu sējumus uz lapām izplatās dzeltenplankumainība. Ļoti svarīgi ir nosargāt veselās trīs augšējās lapas un vēl svarīgāk saglabāt veselu vārpu. Ziemāju bojā tripsi un sāk palielināties laputu skaits uz lapām.

Vasarāju labību sējumus laputu izplatība strauji palielinās, auzu sējumos dažviet tās invadē līdz par 50% augu. Apsekojiet savus sējumus. Briesmas būs tad, ja uz 100 nejausi izvēlētiem stiebrim vidēji ir 5 laputis uz katra stiebra, tad jālieto kāds no insekticīdiem. Atsevišķos gados, kad laputu bija daudz, dažviet miežiem attīstījās vārpā pāris graudiņi. Miežu sējumus pagaidām nedaudz izplatās arī lapu sietplankumainība.

Linu sējumus, kuri ir dīgstu fāzē, apdraud zilais linu spradzis. Ja siltā, sausā laikā dīgstu fāzē uz 1 m² ir 10 spradži, jāveic ķīmiskā aizsardzība, bet vēsā laikā – 15 spradži. Izvērtējiet situāciju atsevišķi katrā sējumā, jo dažviet var pietikt tikai ar lauka malu apstrādi. Linu dīgstu sakņu kaklu, dīgstumburu inficē iedegas, pagaidām

šīs slimības izplatība nav bīstama.

Biešu sējumos kaitē biešu spradzi un kapracis, drīzumā sāks dēt olas biešu muša.

Rapša, kāpostu, redīsu sējumus un stādījumus apdraud krustziežu spradži, ja bojāts katrs trešais augs, jāveic to aizsardzība. Mazdārziņos vai bioloģiskās lauksaimniecības piekritēji var augus daļēji aizsargāt mitrā laikā apkaisot ar pelniem, tabakas putekļiem, skuju miltiem, pārklājot ar agrotīklu vai starprindās stādīt kukaiņus atbaidošus augus.

Augļu dārzos uzdarbojas sūcējkaitekļi, lido kraupja sporas, vēlams izdarīt smidzinājumu ar fungicīdu kraupja ierobežošanai uz lapām un augļiem.

Ogulāju lapas grauž jānogulāju zāglapseņu kāpuri un ērkšķogulāju sprīzmetis, centieties tos nolaist vai lietotiet kādu no insekticīdiem. Jānogu lapas bojā sarkano pangu laputis, invadētās lapas noraujiet un iznīciniet vai lietotiet ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus. Veicot smidzināšanu, jāpārkaisa, lai preparāts nonāktu lapu apakšpusē. Upenes un ērkšķogas inficē Amerikas miltrasa, atsevišķās vietās ir jau inficētas ogas līdz 80%. Vēlams būtu krūmus nosmidzināt ar fungicīdu.

Anita Trūpa,
VAAD-Latgales reģionālās
nodaļas Augu aizsardzības un
karantīnas Viļānu prognožu daļas
vecākā speciāliste

Dēstu kvalitāte

Kultūra	Lapu skaits	Garums
Gurķi siltumnīcai	2-3 istās lapas	10-30 cm gari ar nebojātu galotnes pumpuru
Lauka gurķi	dīgļlapas un pusotras istās lapas	5-10 cm gari
Tomāti	6-12 lapas, pirmā ķekara ziedi vismaz pumpurā	20-40 cm gari (atkarībā no šķirnes)
Kāposti	4-7 lapas	12-15 cm gari
Ziedkāposti	5-6 lapas	12-15 cm gari
Selerijas	5-6 lapas	10-15 cm garas
Salāti	3-5 lapas	
Puravi		20-25 cm gari zīmuļa resnumā
Saldā paprika	4-5 lapas	20-25 cm gari

Dēstu stādīšanas attālums mazdārziņos

Kultūra	Augu skaits uz m ²	Stādīšanas attālums
Vidēji vēlinie kāposti	4-6	40x40 - 50x50
Vēlinie un sarkanie kāposti	4	50x50
Ziedkāposti	14	40x25
Kolrābji	12-15	25x25
Briseles kāposti	3-4	50x50
Salāti	16-25	20x20
Puravi	20-30	30x10
Sīpoli ar dēstu	20-30	30x10
Daudzgadīgie sīpoli	16-25	20x20 - 25x25
Selerijas	6-7	40x30
Tomāti	3-4	50-60x40
Pipari	5-7	40x40
Gurķu dēsti	4-6	50-60x20
Kabači	2	70x70

Lappusi sagatavoja G.Kraukle

LĪVĀNU NOVADĀ

Noslēgusies apmācība e-studiju centrā

Pirmdien Līvānos sertifikātu par tālmācības kursu apguvi saņēma 165 cilvēki, kas iesaistījās ES PHARE finansētājā projektā, ko Līvānu novada biznesa informācijas centrs realizēja sadarbībā ar Rīgas Tehnisko universitāti (RTU).

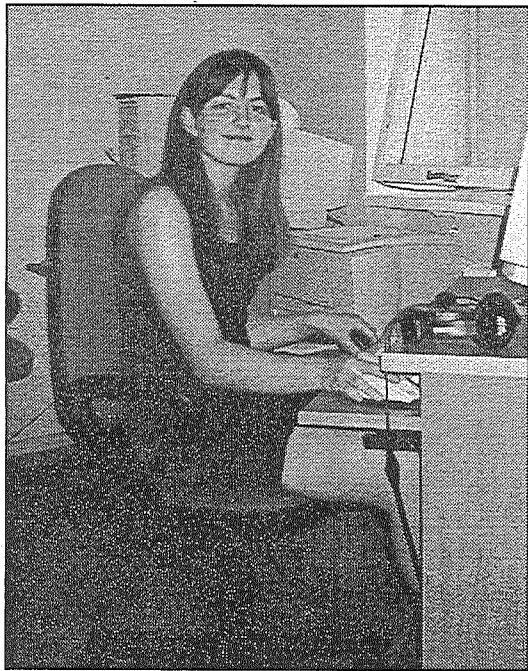
Tālmācības kursu apmeklētājiem bija iespēja apmācības gaitā izmantot internetu šopavasara izveidotajā e-studiju centrā Līvānu poliklīnikas ēkas trešajā stāvā, kas tapis par ES līdzekļiem. Mācību programma studējošajiem bija pieejama multimediju vidē izveidotā kompaktdisku formātā, mācību procesā atbalstu sniedza datorspeciālists un konsultants biznesa plāna izveides jautājumos. Ik pirmdienu kursantiem bija iespēja tikt klātienē ar RTU pasniedzējiem, kas konsultēja un vērtēja viņu zināšanas. Tā kā apmācība tika subsidēta, iespēju mācīties izmantoja maksimālais skaits – 165 cilvēki. Sertifikātus līvānieši ieguva dažādās specialitātēs – biznesa plānošanā brīvajam tirgum, datorapmācībā iesācējiem un lietotājiem, profesionālajā sazinā, kas domāta lietvežiem un biroju darbiniekiem.

Kā «Novadniekam» pastāstīja e-studiju centra datorkonsultants Viktors Salimgarejevs, vispieprasītākā bija datorapmācība lietotājiem, ko apgūt vēlējas apmēram viena trešdaļa no kursu kopējā apmeklētāju skaita. Otrajā vietā – datorapmācība iesācējiem, bet trešajā – kursi biroja darbiniekiem (profesionālā sazinā). Tālmācības kursu iespēju izmantoja lielākoties strādājoši, vidēja gadagājuma cilvēki, kuri vēlējas papildināt zināšanas, kas ne-

pieciešamas darbā. Šo kursu mērķauditorija nebija bezdarbnieki, jo šai kategorijai kursus rīko Nodarbinātības Valsts dienests. Tālmācības iespēja jau sākotnēji bija paredzēta uzņēmumos un iestādēs strādājošajiem, uz ko norāda arī e-studiju centra darba laiks – no 8.00 līdz 20.00, tas darbojās arī brīvdienās.

Svetlana Kirilova ir Līvānu 2. vidusskolas 9.a klases skolniece, viņa par e-studiju centru uzzinājusi no paziņām un tagad papildus skolā mācītajam apgūst datorzinības lietotājiem padziļināti. Jauniete e-centru apmeklē pēc stundām, un ar sevišķu interesi viņa pievēršusies interneta iespēju izpētei. Mājās datora nav, tādēļ šī, viņasprāt, ir laba iespēja izglīties. Nav mazsvarīgi, ka līdzās ir konsultants, kas jebkurā brīdī var atbildēt uz neskaidrajiem jautājumiem.

Savukārt Anete Balode ir grāmatvede ar vairāk kā divdesmit gadus ilgu stāžu, un dators, ja tā var teikt, ir viņas ikdienas darbarīks. Balodes kundze ir nodarbināta vairākās firmās, atsevišķos uzņēmumos grāmatvedība ir pilnībā datorizēta, kas atvieglo un paātrina darbu. Darbs ar datoru viņai ir pazīstams jau kopš 1989. gada, kad strā-

● Apmācības iespēju izmantoja 165 līvānieši, arī Līvānu 2. vidusskolas audzēkne Svetlana Kirilova. Kā atzina RTU Tālmācības studiju centra direktors Atis Kapenieks, tik vērienīga tālmācības studiju kursu organizēšana Latvijā notika pirmo reizi. Foto: G.Kraukle

dājusi par galveno grāmatvedi lielā uzņēmumā. Tā kā tehnika straujām soļiem pilnveidojas, jaunās iespējas ir jāapgūst, jo daudz kas no vecā vairs neder, pārliecināta A.Balode. Viņa atzini vērtē iespēju mācīties tepat Līvānos un saņemt sertifikātu, kas apliecinās iegūto izglītību.

E-studiju centrs pēc projekta realizācijas beigām varētu kļūt par sabiedrisku internets pieejas punktu. E-centrā arī turpmāk plānots organizēt dažādas apmācības un kursus.

reģistrācijas tarifi iedzīvotājiem būs Ls 17,84 par megavatstundu bez PVN.

Nav pamata iedzīvotāju bažām par to, ka šogad vairs netiks slēgti ligumi par siltumenerģijas apmaksu 12 mēnešu laikā. Domnieki vienojās, ka turpmākos trīs gadus ligumi ar iedzīvotājiem tiks slēgti. Tos varēs noslēgt ik pavasari uz 12 mēnešus ilgu laiku periodu. Līgumus SIA «Līvānu siltums» slēgs tikai ar tiem iedzīvotājiem, kuriem nav parādu par iepriekšējo apkures sezonu. Slēdzot līgumu, apkures tarifs par vienu kopējā kvadrātmetra apkuri mēnesī būs Ls 0,25, kas ir par santīmu vairāk nekā pagājušajā gadā. Līgums tiks slēgts par laika posmu no 1. maija līdz nākošā gada 30. aprīlim. Tiem iedzīvotājiem, kas pēc skaitītāju rādījumiem reāli apkures sezonas laikā būs patērējuši mazāk siltumenerģijas, pārskaitīs līdzekļi tiks ieskaitīti nākošās apkures sezonas maksājumu segšanai. Līgums paredz, ka tā darbība tiks pārtraukta, ja patē-

rites apkures apmaksu nebūs veicis vairāk par vienu mēnesi. Siltumenerģijas tarifa samazinājums skaidrojams ar koksnes šķeldas katla darbību, kas uzstādīts pagājušajā gadā. Kurināšana ar vietējo kurināmo katru mēnesi siltuma ražotājiem dod aptuveni 5-7 tūkstošus latu ekonomiju.

Apkures sezonas ilgums vidēji ir 4368 stundas, patērētājiem realizētais siltumenerģijas daudzums ir 22 649 megavatstundas. Kurināmā gada izmaksas (bez PVN) sastāda 167 739 latus.

Par atkritumu izvešanu — 7,7 santīmi vairāk

No 1. jūlija Līvānos iedzīvotājiem būs jāmaksā vairāk par sauso sadzīves atkritumu izvešanu. Līdz šim vienam iedzīvotājam par atkritumu izvešanu mēnesī vajadzēja maksāt 19 santīmus, no 1. jūlija tarifs būs 26,7 santīmi mēnesī. Dome vadītājs Visvaldis Gercāns skaidro, ka pašreizējais tarifs – 19 santīmi — nesedz pat pašizmaksu atkritumu izvešanai. Atbilstoši

NOVADA DOMES SĒDĒ

Līvānu novada domes sēdes materiālu publikācijas sākums 1. jūnija numurā.

Maksā procentus

Norēķinos ar pašvaldības SIA «Līvānu siltums» par 2002. gada janvāri – martu iekļauti īstermiņa un ilgtermiņa aizdevuma procentu maksājumi Ls 5725,34 apmērā.

Rožupiešiem zemi īpašumā

Domnieki vienojās likuma kārtībā nodot Rožupes pagasta Skolas ielas 3 dzīvokļu īpašniekiem, kuri privatizējuši dzīvokļus par pajām, īpašumā bez atlīdzības ēku uzturēšanai nepieciešamo zemi 0,539 ha platībā.

Piešķir līdzekļus

■ Ar naudas balvu 50 latu apmērā par varonīgu rīcību slīcēja glābšanā apbalvots Līvānu ģimnāzijas audzēknis Aivis Ancāns.

■ Dome piešķirusi Ls 97,84 Holandes sabiedriskajai organizācijai «Gamma Dienstverlening B.V.», kas nepieciešami, lai norēķinātos par ātrās palīdzības mašīnas iekraušanas darbiem, ko Līvānu slimnīca saņēmusi kā dāvinājumu.

Ņems kredītu Līvānu slimnīcas sertificēšanai

Domnieki izvirzīja divus variantus – ņemt kredītu Valsts kasē sertifikācijas prasību nodrošināšanai 20 000 latu vai arī 30 000 latu apmērā. Lai sertifikācijai sakārtotu visu slimnīcu, būtu nepieciešami vismaz 43 000 latu, taču, lai atbilstoši prasībām aprīkotu uzņemšanas nodaļu un neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu, ir vajadzīgi ne mazāk kā 22 000 latu. Laiks nestāv uz vietas, un, neveicot sertifikāciju, pakalpojumu apjoms slimnīcā samazināsies, brīdināja uzņēmuma direktore un deputāte I.Glušņonoka. Viņa arī puda skeptisku nostāju, ka līdzekļu sertifikācijai varētu piešķirt no Valsts obligātās veselības apdrošināšanas aģentūras (VOVA) rezerves fonda, uz ko mudināja domes vadītājs V.Gercāns. Deputāti tomēr vienojās ņemt kredītu Valsts kasē 25 000 latu apmērā, kā prioritāti izvirzot ātrās palīdzības dienesta un uzņemšanas nodaļas sakārtošanu. Nepieciešamības gadījumā deputāti vienojās atgriezties pie jautājuma par līdzekļu piesaisti sertifikācijas prasību izpildei. Diemžēl nav zināms, vai izdosies saņemt kredītu no Valsts kases, jo pašvaldībām atvēlēto kredītlimitu jau izsmēlušas Rīgas un Daugavpils pašvaldības.

Par pārstāvi ģimnāzijas padomē

Līvānu ģimnāzijas padomes sastāvā kā pašvaldības pārstāvis tiks ievēlēts deputāts Jānis Klaužs.

Izveido darba grupu J.Stroda jautājumā

Pašvaldība izveidojusi darba grupu Jura Stroda iesniegto materiālu izskatīšanai saistībā ar zemes privatizācijas un konkursa par Līvānu ģimnāzijas nepabeigtās sporta zāles būvniecības rezultātiem un turpmākās darbības priekšlikumu izskatīšanai. Komisijā iekļauti Valdis Anspaks, Veneranda Caune, Jevģēnija Reinbaha un Andris Vaivods. Atzinums darba grupai jāgatavojas līdz šī gada 1. jūlijam. J.Stroda raidījumā «Panorāmā» bija izteicis apgalvojumus par kukuļņemšanu Līvānu novada domē. Pēc tam dome griezās prokuratūrā ar lūgumu izvērtēt J.Stroda izteikumus. Domei bija iespēja arī vērsties tiesā, taču tas netika darīts.

Mazāk būs jāmaksā par apkuri, vairāk — par atkritumu izvešanu

Līvānu novada domes deputāti 30. maija kārtējā sēdē apstiprināja apkures tarifu nākamajai ziemai. Salīdzinot ar pērn, tas ir samazināts aptuveni par 75 santīmiem par megavatstundu. Turpmāk gan tarifu noteikšana vairs nebūs pašvaldības privilēģija, tos no 1. jūnija var apstiprināt tikai sabiedrisko pakalpojumu regulatori.

Līgumus slēgs arī šogad

Apkures tarifs Līvānos 2002./2003. apkures sezonai iedzīvotājiem noteikts Ls 19,50 par vienu megavatstundu, kas ir mazāk nekā pērn, kad iedzīvotājiem bija jāmaksā Ls 20,25. Pārējās organizācijas par vienu megavatstundu maksās tāpat kā pagājušajā gadā – Ls 18,70 bez pievienotās vērtības nodokļa. Ja no 2003. gada stāsies spēkā grozījumi likumā «Par pievienotās vērtības nodokli», siltumenerģijas rea-

vides aizsardzības prasībām izgāztuve regulāri jāblīvē un jānosedz ar grants vai smilšu kārtu, taču tam nepietiek naudas. Savukārt šādu prasību neizpilde var draudēt ar nopietnām sankcijām pašvaldībai. Tā kā izgāztuves apsaimniekošanai naudas hroniski trūkst, tad šim nolūkam tiek izmantoti tie līdzekļi, ko iedzīvotāji maksā kā īres maksu par ēku uzturēšanu, kāpņu telpu, logu un durvju remontu. Rezultātā cietēji ir īrnieki, kuriem jāsamierinās ar nepaveikto māju apsaimniekošanu. Atkritumu savākšanai tarifs pēdējos divus gadus nav mainīts, un, palielinot to par septiņiem ar pusi santīmiem, pašvaldība cer kaut daļēji atrisināt izgāztuves apsaimniekošanas problēmu. Līdz ar to vajadzētu palielināties to izdevumu daļai, ko komunālā saimniecība novirzītu dzīvjamā māju uzturēšanai, kāpņu telpu, logu un durvju remontiem.

Deputāts Andris Vaivods informēja, ka, palielinot tarifu, komunālā saimniecība ik mēnesi papildus iegūs apmēram 600 latus, taču

viņš uzsvēra, ka atkritumu apsaimniekošanas problēma novadā nebūt nav atrisināta. Joprojām ir daudz nelegālo izgāzuvju gan pilsetā, gan ārpus tās teritorijas, tādēļ pašvaldībai priekšā nopietns darbs. Līdz 2006. gadam atkritumu saimniecība jāsavēd kārtībā, uzskata A.Vaivods, un nopietni jādomā par konteineru tipa atkritumu savākšanas sistēmas ieviešanu pilsetā. Viens no deputātu priekšlikumiem bija 10% no līdzekļiem, ko pašvaldība novirza trūcīgo iedzīvotāju parādu segšanai par apkuri un komunālajiem pakalpojumiem, virzīt atkritumu apsaimniekošanai. Par iegūtajiem līdzekļiem komunālā saimniecība varētu iegādāties lietotu atkritumu savācējmašīnu un pāriet uz konteineru sistēmu. Diemžēl pašvaldības finansu komiteja šo ierosmi neatbalstīja, taču A.Vaivods atkārtoti aicināja kolēģus deputātus aizdomāties par šo problēmu un atbalstīt atkritumu saimniecības sakārtošanu.

Lappusi sagatavoja G.Kraukle

KULTŪRA, INFORMĀCIJA

Šovasar rajonā būs sakoptības skate

Pēc pārtraukuma pagājušajā gadā šovasar rajonā atkal notiks sakoptības skate. Šodien rajona padomes ārkārtas sēdē tiek pieņemts skates nolikums «Sakoptākais Preiļu rajona pagasts un novads 2002». Rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galvenā speciāliste Irēna Šaitere «Novadniekam» pastāstīja, ka skate notiks no 26. jūnija līdz 8. jūlijam, bet uzvarētāji tiks izvirzīti Latgales reģiona sakoptības konkursam, kas noritēs no 22. jūlija līdz 15. augustam. Iecerēts, ka vērtēšanas komisijā piedalīsies arī pašvaldību vadītāji. Skates uzvarētāju apbalvošanai rajona padome šogad atvēlējusi 1000 latus.

L. Kirillova

Uzņēmēji tikās ar Preiļu novada domes vadību

Preiļu Nevalstisko organizāciju (NVO) atbalsta centrs rīkoja nevalstisko organizāciju aktivitāšu dienu «Nāc un piedalies», kuras laikā notika Preiļu novada domes kopīgi ar NVO centru rīkotā tikšanās ar novada uzņēmējiem.

Savas uzstāšanās laikā Preiļu

novada domes priekšsēdētājs Jāzeps Šnepsts secināja, ka šāda tikšanās ar uzņēmējiem viņa darbības laikā notiek pirmo reizi. Viņš iepazīstināja uzņēmējus ar galvenajiem pašvaldības veicamajiem uzdevumiem, informēja par novada domes struktūru, par komiteju, kā arī domes sēdēm un tajās apspriežamajiem jautāju-

miem. Kā pozitīvu piemēru minēja vietējās rūpniecības nozari, kas veiksmīgi pastāv, darbojas un attīstās, dodot darba vietas iedzīvotājiem, kā arī ir lielāko nodokļu maksātāju skaitā. Tie ir piena pārstrādes un trikotāžas šūšanas uzņēmumi. Jāzeps Šnepsts uzsvera, ka turpmākajos gados pašvaldība savu darbību orientēs uz to, lai

uzlabotu infrastruktūru, kas veicinās uzņēmējdarbību.

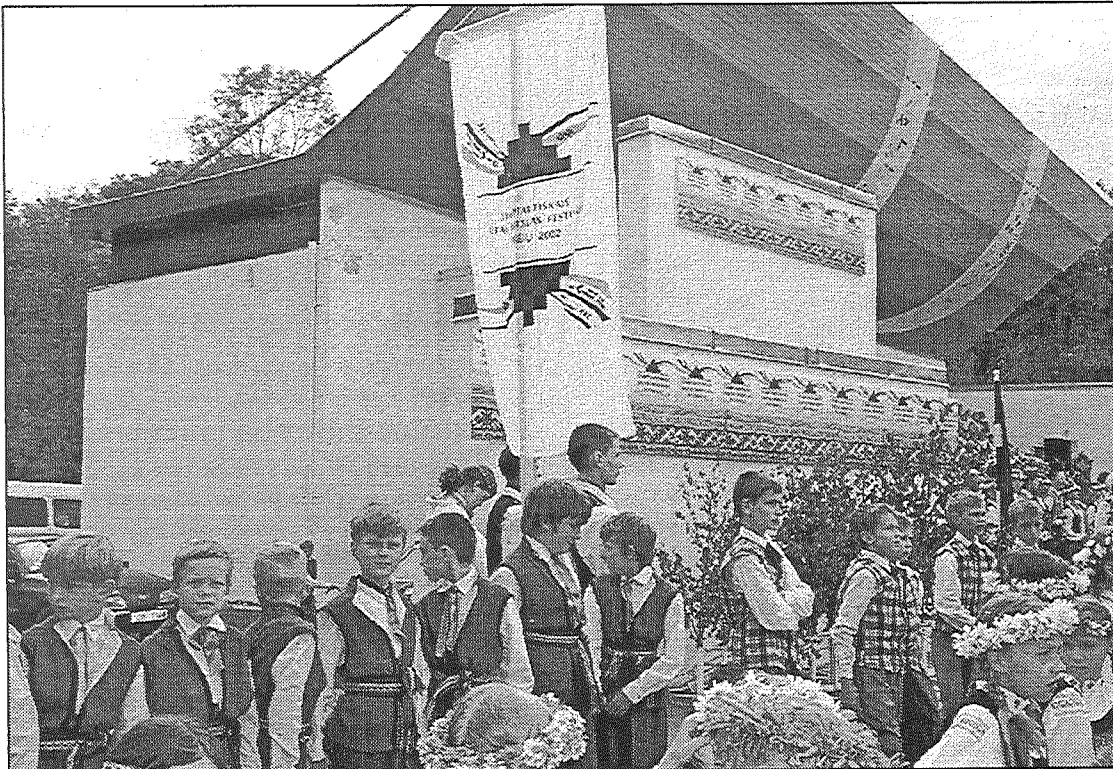
Ar uzņēmējiem tikās arī Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras Daugavpils pārstāvis Vladimirs Nadeždins, Latvijas Tirgotāju asociācijas prezidents Henrihs Danusevičs, Valsts ieņēmumu dienesta un Nodarbinātības valsts dienesta pārstāvi.

Rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galvenā speciāliste Irēna Šaitere informēja par iespējām saņemt līdzekļus no Reģionālā fonda.

Savukārt par NVO atbalsta centra darbu informēja Elita Jermolajeva, kas līdz 1. jūnijam bija centra izpilddirektore.

L. Rancāne

Starptautiskais tautas mākslas festivāls «Preiļi 2002» izskanējis

● Visu noslēguma koncerta laiku Preiļu parka estrādē mastā plīvoja starptautiskā tautas mākslas festivāla «Preiļi 2002» karogs.

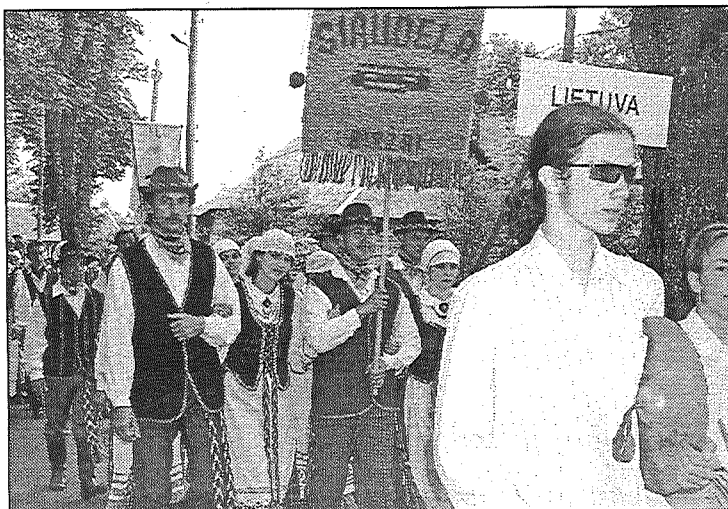
31. maijā un 1. jūnijā Preiļos, Riebiņos un Līvānu novada Rožupē izskanēja starptautiskais tautas mākslas festivāls «Preiļi 2002», to ar Kultūrkapitāla fonda atbalstu rīkoja Preiļu rajona padome, Preiļu novada dome un Preiļu novada kultūras centrs. Festivāls pulcēja 1600 dalībniekus no Preiļu, Ludzas, Daugavpils, Krāslavas un Rēzeknes rajona, kā arī ciemiņus un draugu kolektīvus no Lietuvas un Baltkrievijas. Pavisam sarīkojumā piedalījās 80 pašdarbības kolektīvi.

Festivāla pirmajā dienā Preiļu parka estrādē atklāšanas koncertā «Es apjozu tēva jostu apkārt savu novadiņu» dziedāt un dejot māku rādīja Preiļu novada pašdarbības kolektīvi. Līvānu novada Rožupes estrādē ar draugiem no Lietuvas līdz vēlai naktij svētku koncertā priecājās Līvānu novada dejotāji.

Preiļu Romas katoļu draudzes baznīcā 1. jūnijā notika dievkalpojums, kurā ar garīgās mūzikas koncertu uzstājās Preiļu rajona skolotāju koris. Līdz pulksten 16.00 laukumā pie Preiļu rajona

padomes savus ražojumus rādīja un pārdeva amatnieki – adītāji, audēji, pinēji, kokgriezēji, galdnieki un keramiķi. Pirmo reizi savus izstrādājumus uz Preiļiem bija atveduši amatnieki no Lietuvas. Vislielāko interesi tirgus dienas apmeklētājos izraisīja salmu pinumi, ko bija veidojusi Rūta Jonuskienē, kā arī keramiķa Vitauta Valiusa savdabīgie māla darinājumi. Kolēģa veikumu varēja ap-

lūkot arī Preiļu keramiķis Jāzeps Caics, kurš interesentiem piedāvāja iespēju pašiem izvirpot kādu māla trauku. Tirgus atmosfēru ar dziesmām, dejām kuplināja Preiļu bērnu un jauniešu centra, kā arī Līvānu bērnu un jauniešu centra audzēkņi. Izskanēja arī folkloras kopu programma. Bet Riebiņu kultūras namā vienlaikus ritēja folkloras kopas «Tjaroška» (Baltkrievija) koncerts.

● Lietuviešu delegācijas priekšgalā svētku gājienā soļoja folkloras kopa «Siaudela» (vadītāja Juraite Garneliene) no Birziem.

● Pirms uzstāšanās vajag atpūtināt kājas un iekost kādu pīrdzīnu, pārliecināti apgalvoja Ludzas rajona Salnavas pagasta jauniešu deju kolektīva dalībnieki.

Pēcpusdienā Preiļu ielas pildīja svētku gājiena dalībnieki, kuri, pilsētnieku sveikti, devās uz noslēguma koncertu «Dziedam, dejam, gavilējam» Preiļu parka estrādē. Tiesa, solu rindas varēja uzņemt vēl vismaz divtik skatītāju, taču tie, kuri starp dārzu ravēšanu un citiem neatliekamajiem darbiem bija izbrīvējuši laiku atpūtai, jutās apmierināti ar redzēto. Koncertā piedalījās Preiļu, Daugavpils, Ludzas, Krāslavas un Rēzeknes rajona bērnu, jauniešu un vidējās paaudzes deju kolektīvi, folkloras kopas un festivāla viesi – folkloras kopa «Tjaroška» no Baltkrievijas un folkloras kopas «Siau-

dela» un «Dagilelis» no Lietuvas. Svētku prieku dalībniekiem un skatītājiem mēģināja izbojāt negaidīti uznākušais lietus mākoņš, taču tāpēc dziesmas skanēja jo dzidrāk un dejas solis bija divtik jestr. Esam dziedātāji un dejotājus, tās nu ir lietas, kas mums izdodas labi.

Festivāla iniciatore, Preiļu rajona padomes kultūras darba organizatore Elvira Brovacka atzina, ka festivāls izdevies, kā cerēts. Viņa šo tradīciju ieteica turpināt Preiļu novada kultūras centram jau nākamgad.

Foto un teksts: L. Kirillova

● Atraktīvie un temperamentīgie baltkrievu folkloras kopas «Tjaroška» dalībnieki jau gājiena laikā skatītajos izpelnījās viskaļākos aplausus.

Neskatoties uz to, ka Zemkopības ministrija (ZM) kopā ar graudu audzētājiem un lauksaimniekiem pēc vairāku mēnešu darba bija izstrādājusi viņuprāt optimālo šī gada graudu intervences variantu, kas vairāk līdzinātos Eiropas Savienībai, Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes (LOSP) vairākums izlēja priekšroku dot modelim, kas ir izdevīgāks lielākoties lielajiem Zemgales graudu audzētājiem, kuri ik gadu nodod graudus intervencē. Savukārt zaudējumi, kas radīsies, īstenojot šo modeli, tiks segti no subsīdijām.

Graudu intervence radīšot zaudējumus

Interesu sadure

Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome nolēma atbalstīt intervences modeli, kāds bija pagājušajā gadā un kurā intervences iepirkums sākas jau 1. augustā, ar sākuma cenu līdz 30. septembrim – 64 latu, no 1. oktobra līdz 31. oktobrim – 67 latu un no 1. novembra līdz 30. aprīlim – 70 latu. Šāds intervences modelis, kas Latvijas graudu audzētāju, glabātāju un pārstrādātāju kooperatīvo sabiedrību savienības padomes un valdes kopsēdē tika nosaukts par tirgu kropļojošu un neatbilstošu ZM iepriekš izstrādātajam nostādņem, drīzumā tiks ieviests Ministru kabinetā. Savukārt ZM izstrādātais variants, ko atbalstīja gan Latvijas zemnieku federācija, gan Latvijas graudu audzētāju, glabātāju un pārstrādātāju kooperatīvo sabiedrību savienība un par kuru vienojās arī darba grupa, paredzēja intervenci sākt 1. novembrī, maksājot 64 latus par tonnu, ar katru mēnesi cenu paaugstinot par 50 santīmiem.

Kad Latvijas graudu audzētāju, glabātāju un pārstrādātāju kooperatīvo sabiedrību savienības valdes priekšsēdētājs Olavs Legzdīns LOSP sēdē zemkopības ministram Atim Slakterim jautāja, kāpēc Zemkopības ministrija lēmusi par sliktu pašas izstrādātajam variantam, A. Slakteris strikti atbildēja: «Graudu intervences izstrādāšanas darba grupas darbā es nejaucos. Taču, ja LOSP izlēja, ka pagājušā gada modelis ir bijis labs, tad tā arī paliks. Nav vairs jēgas par to diskutēt. Arī es uzskatu, ka graudu intervence ir jāsāk 1. augustā, jo tajā gadā, kad tā sākās tikai novembrī, zemnieki bija spiesti graudus augustā pārdot par pusvelti.»

Solis prom no Eiropas

Latvijā netiek īstenots identisks ES graudu intervences modelis, kur graudu intervences pasākumi tiek iedarbināti, lai izpirktu no tirgus liekos graudus un tas notiek pēc 1. novembra, turklāt intervences cena ir zemāka nekā tirgus cena. Latvijā pēdējos gados graudu intervence tiek sākta jau augustā, un tās cena ir augstāka nekā cena, par kādu graudus iepērk uzņēmumi.

ZM vadītās darba grupas piedāvātais intervences variants vairāk līdzinājās ES intervences modelim. Turklāt to realizējot, būtu mazāk zaudējumu, kas jāsedz no subsīdijām, tāpat izdevīgāks visiem. Darba grupa bija arī vienojusies, ka šogad jau ir laiks sākt pāriet uz Eiropas Savienības kvalitātes rādītājiem, proti, noteikt intervencei nododamajos graudos proteīnu un Zalani indeksu. Taču LOSP lēma, ka, tā kā iekārtas šo parametru nosacīšanai ir tikai četras laboratorijas, tas radīs negatīvu konkurenci un jāpaliek pa

vecam. O. Legzdīns gan minēja, ka, tiklīdz Latvija pēc pāris gadiem iestāsies ES, graudiem šie parametri būs jānosaka tik un tā. Turklāt graudu iepircēji aiz robežas pieprasot šos rādītājus jau tagad.

Intervenci sāks pirms vēlēšanām

O. Legzdīns pieļauj, ka šāds lēmums pieņemts nevis ekonomisku, bet gan politisku motīvu vadīts, jo šoruden gaidāmas Saeimas vēlēšanas.

Iepriekšējā Saeimas vēlēšanu gadā – 1998. gadā graudu intervences modelis tika grozīts vairākkārt. Sākumā tika lemts, ka intervencei jā sākas 1. oktobrī. Augusta beigās Ministru kabinetes mainīja savas domas un nolēma, ka visi kvalitatīvie pārtikas graudi jāiepērk jau no 1. septembra, nosakot cenu kviešiem – 68 latu tonnā, rudziem – 63 latu tonnā. No 1. oktobra cenas pārtikas graudiem paliktu iepriekš noteiktās – kviešiem 72 latu tonnā, rudziem 67 latu tonnā. Taču septembra vidū Ministru kabinets vēlreiz laboja noteikumus «Par tirgus intervenci labības tirgū», nosakot, ka intervences cena par attiecīgās kvalitātes graudu tonnu no 1998. gada 18. septembra kviešiem ir 74 latu, rudziem – 69 latu.

Graudu intervences jautājums togad tika apspriests arī Saeimas ārkārtas sēdē, kurā tika nolemts ieteikt MK izdarīt minētos grozījumus.

90 procenti subsīdē 10 procentus

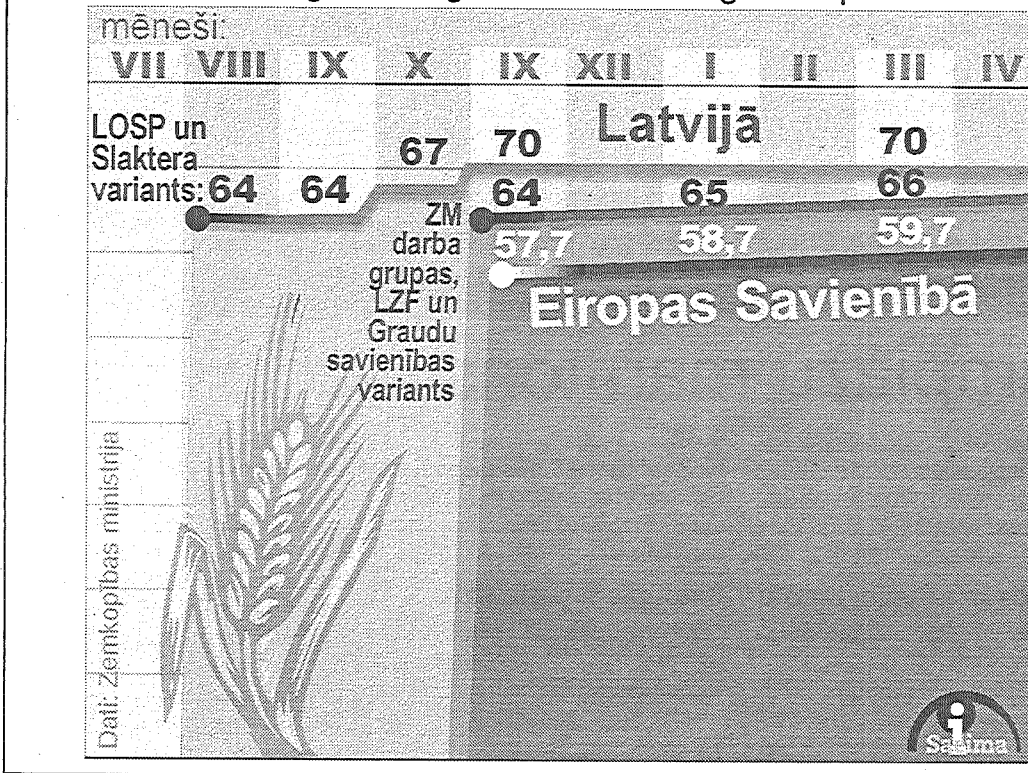
Pēc O. Legzdīna domām, realizējot LOSP pieņemto modeli, šogad intervences pasākumi radīs vēl lielākus zaudējumus nekā iepriekšējos gados, jo šogad graudu cena ir ļoti zema un tai ir tendence vēl pazemināties. Līdz ar to arī zaudējumi – lielāki. Līdzšinējā intervences vidējā cena ir bijusi augstāka nekā tirgus vidējā cena.

Pēc J. Sietiņsona rīcībā esošās informācijas, intervences uzturēšanas izmaksas ik gadu svārstās no 300 000 līdz 500 000 latu. 1998./1999. gadā, iepērkot intervencē kviešus par 74 latiem tonnā, intervences uzturēšanas izmaksas (īstenojot zaudējumi) 1999. gadā bija pat 800 000 latu.

O. Legzdīns lēš, ka zaudējumi var būt pat lielāki nekā 400 000 latu, kas ir rezervēti subsīdiju nolikumā šim mērķim.

Katru gadu intervencē tiek iepirkts vidēji apmēram 30 000 tonnas graudu. Tas ir apmēram 10 procenti no visa Latvijas iekšējā graudu tirgus tirdzniecības apjoma. Tirgus dalībnieku skaits ir vēl mazāks – iepriekšējā intervences periodā 60 procentus no visiem intervencei nodotiem graudiem piegādāja 20 saimniecības, taču zaudējumi, ko rada intervence,

Graudu intervences cenas Latvijā (varianti) un ES (Ls/t) no 2002.gada augusta līdz 2003.gada aprīlim

tiek segta no visām lauksaimniekiem paredzētām subsīdijām. Šo naudu, Legzdīnprāt, varētu izmantot racionālāk, proti, sadalīt hektārmaksājumos.

«Man kā zemniekam, kurš audzē graudus 500 hektāros Vidzemē un kurš pārstāv tos 90 procentus graudu apjoma, kas netiek ražoti racionālāk, proti, sadalīt hektārmaksājumos, ka 400 000 latu, kuri varētu tikt novirzīti kā hektārmaksājumu papildinājums visiem zemniekiem, ir tikai šauras grupiņas pamatīgs atbalsts. Intervences nolikuma otrajā punktā ir minēts, ka intervences pasākumiem ir jānodrošina noteikts minimālais graudu cenu līmenis. Statistikas dati liecina, ka tas tā nav. Tā gan šai šaurajai grupiņai nodrošina zināmu ienākuma līmeni, diemžēl uz citu rēķina. Pie tam, ņemot vērā, ka gandrīz visu intervences iepirkumu veido kvieši, nav grūti secināt, ka šis atbalsts pamatā nenonāk reģionos, kur zemes auglība ir zema un neražo arī cukurbietes,» sacīja O. Legzdīns.

Sadalot 400 000 latu hektārmaksājumos, par katru ar graudaugiem apsēto hektāru zemnieks papildus jau esošajam atbalstam saņemtu vēl 1,25 latus. Protams, tā nav liela nauda, bet no tā iegūtu visi graudu audzētāji, nevis tikai 10 procenti.

«Kā zemnieks zina arī to, ka pirms iestāšanās Eiropas Savienībā, katrs lats pieaugums pie hektārkompensācijas ir it īpaši svarīgs,» atgādina O. Legzdīns.

Turklāt graudu cena tikpat kā nenosedz pašizmaksu. Lauksaimnieku statūtsabiedrību asociācijas vadītājs Jūlijs Beļavnieks informēja, ka viņa asociācijas bied-

riem – graudu audzētājiem pērn vienas tonnas graudu izaudzēšana izmaksājusi vidēji 65,19 latus un tikai 13 no 39 saimniecībām graudus pārdeva dārgāk nekā saražoja.

Intervences likteni izlēja dārznieki un lopkopji

Ja jau LOSP atbalstītais modelis īstenojās, ir neizdevīgāks lielākajai daļai zemnieku, jo zaudējumi būs jāsedz no kopējā lauksaimniekiem atvēlētā maciņa, kāpēc tad balsošana tika tieši par to?

O. Legzdīns notikušo skaidro tā: «Projekta izvērtēšana tika pakļauta kvantitatīvajam spiedienam – balsošanai, kā rezultātā intervences modeļa variants, ko bija izstrādājusi ZM un kas aizstāv vairākuma ražotāju un pārstrādātāju intereses, zaudēja Zemnieku Saeimas variantam. Balsošanā par šai nozarei tik svarīgo un sarežģīto jautājumu bez lielajām organizācijām piedalījās arī «Latvijas Dārznieks», Latvijas bioloģiskās lauksaimniecības organizācijas apvienība, Latvijas gaļas liellopu audzētāju apvienība, Latvijas piensaimnieku centrālā savienība un Kartupeļu audzētāju un pārstrādātāju savienība, bet Latvijas labības pārstrādātāju asociācija pat netika pie balsošanas. Neizprotamākais visā šajā procedūrā ir tas, ka ZM tieši šo «profesionāļu» balsojumu ir pieņēmusi kā dogmu.»

Arī Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības nozaru un pārstrādes attīstības departamenta direktora vietnieks Jānis Sietiņsons atzina, ka LOSP balsojums

pārvilkta svītru vairāku mēnešu darbam, ko darba grupā veica šīs nozares profesionāļi, meklējot optimālo variantu. Tomēr J. Sietiņsons uzsvēra, ka LOSP lēmums ir jārespektē.

Graudu savienība pēc šī balsojuma bija tik sašutusi, ka padomes un valdes kopsēdē pat tika pārrunāta iespēja vispār izstāties no LOSP. Tomēr tik radikāls lēmums pieņemts netika. Graudu savienība gan ir lūgusi LOSP izstrādāt kārtību par lēmumu pieņemšanu balsojot, jo uzskata, ka būtiskos un profesionāli niansētos atsevišķas nozares jautājumos balsot nevaradzētu horizontālām un citu nozaru organizācijām, jo neizprotot situāciju, konkrētai nozarei var radīt lielus zaudējumus un problēmas.

Pieļauj svešu graudu ieplūdumu

Eiropas Savienības noteiktā intervences cena ir aptuveni 58 latu par tonnu un intervences iepirkums sākas novembrī. Lietuvā graudu intervences cena ir noteikta 61 līdz 62 latu robežās un arī tur tā sāksies 1. novembrī.

Ja starp valstīm būs tik lielas cenas atšķirības, tad no kaimiņvalstīm Latvijā tiks ievesti graudi un licencēšanas komisija nebūs Ķīnas mūris, kas to varēs aizkavēt, prognozē O. Legzdīns. Precedents jau ir bijis, kad graudu licencēšanas komisija nav vēlējusies izsniegt licenci «Vilniaus Prekyba» miltu ieviešanai. Spiediena rezultātā licenci tomēr nācās izsniegt, atcerējās O. Legzdīns.

Tuvojas noslēgumam Preiļu novada atklātais čempionāts zolitē

Sācies 22. februārī, noslēgumam tuvojas pirmais Preiļu novada atklātais čempionāts zolitē. Kā «Novadnieku» informēja sacensību organizators Edgars Upenieks, čempionāts noslēgsies 29. jūnijā, kad zolītes spēlētāji tiksies piektajā sacensību kārtā.

Čempionāts pulcējis 35 dalībniekus no Jēkabpils, Daugavpils un, protams, no Preiļu rajona. Visaktīvākie bijuši preiļieši, savu spēles māku četras kārtas rādījuši 13 spēlētāji, četri zolītes meistari nāk no Līvāniem, bet viens no Stabulnieku pagasta. Kuplajā vīru pulkā ir arī divas daiļā dzimuma pārstāves – preiļiete Lūcija Zdanovska un Daugavpils rajona pārstāve Rota Ziediņa.

Preiļu novada atklātais čempionāts zolitē kopvērtējuma tabula (bez sliktākā rezultāta) liecina, ka pagaidām pirmajā vietā ar 98

punktiem un 251 aci pārliecinoši izvirzījies Preiļu rajona Stabulnieku pagasta pārstāvis Edgars Brics. Ar 83 punktiem un 136 acīm viņam seko līvānietis Boriss Kozko, taču diez vai viņam izdosies pēdējā kārtā pārspēt Edgara rezultātu. Lai gan čempionāta pirmajā kārtā nepiedalījās Preiļu pārstāvis Valdis Katkevičs, turpmākajās kārtās viņš sasniedzis labus rezultātus un ar 82 punktiem un 168 acīm pagaidām ir trešajā vietā. Ceturtajā vietā ar 82 punktiem un 157 acīm ir zolītes meistars Edgars Griķis no Preiļiem. Piektajā vietā Sergejs Lukašenko no Līvāniem.

Čempionāta noslēgumā jūnijā tiks apbalvoti seši labākie spēlētāji.

L.Kirillova

Latvijas labākie skolu sportisti sacenšas Preiļos

Uz finālsacensībām četrciņā «Draudzība», kas risinājās rajona sporta kluba «Cerība» stadionā, ieradās 12 zēnu un 14 meiteņu komandas. Preiļu meitenes – 1. pamatskolas pirmā komanda ieguva otro vietu. Otrajai 1. pamatskolas komandai nācās samierināties ar deviņo, bet zēniem – ar desmito vietu.

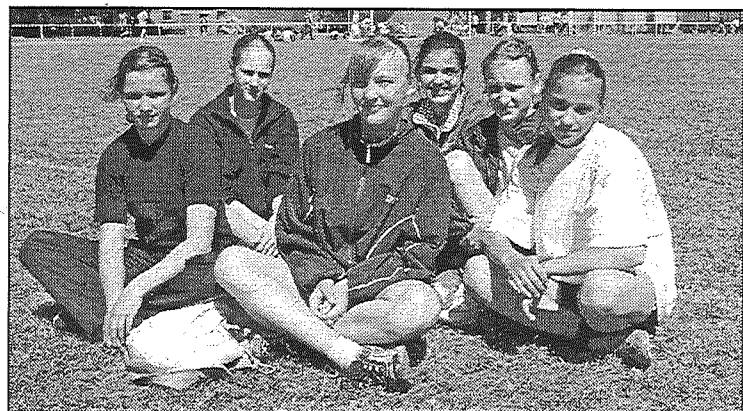
Kopvērtējumā zēnu komandas sarindojās šādā secībā: Valmieras ģimnāzija (1289 punkti), Skrundas 1. vidusskola (1222), Aizkraukles (1204), Aizputes (1165), Špoģu (1153), Bauskas 1. (1089), Olaines 2. (1058), Rīgas 46. vidusskola (1035), Ogres ģimnāzija (1026),

Preiļu 1. pamatskola (998), Platones pamatskola (969), Tukuma 2. vidusskola (963 punkti).

Meiteņu komandas pēc iegūto punktu skaita sarindotas šādā kārtībā: Ikšķiles vidusskola (1397 punkti), Preiļu 1. pamatskolas pirmā komanda (1391), Tukuma 2. vidusskola (1340), Piltenes vidusskola (1260), Jelgavas 1. ģimnāzija (1248), Siguldas Valsts ģimnāzija (1223), Daugavpils 4. vidusskola (1198), Rīgas 46. vidusskola (1168), Preiļu 1. pamatskolas otrā komanda (1157), Kalsnavas pamatskola (1155), Valmieras ģimnāzija (1140), Matkules pamatskola (1133), Špoģu vidusskola (1088), Kārķu pamatskola (1039).

59 meiteņu konkurencē Preiļu 1. pamatskolas pirmās komandas pārstāve Ieva Pelše ieguva otro vietu. Viņas kontā bija 303 punkti, par 16 punktiem mazāk nekā pirmās vietas ieguvējai no Piltenes vidusskolas. Ieva otro vietu izcīnīja ar šādiem rezultātiem: 8,20 sekundēm 60 metru skrējienā, 4,57 metriem tāllēkšanā, 33,90 metriem bumbuņas mešanā, 1 : 28,5 minūtēm 500 metru skriešanā. Viņas komandas biedrenes Elīna Šņepste, Elīna Poplavska, Lāsma Bernāne ierindojās 16., 17. un 18. vietā, visas, kā sarunājušas ar viena punkta starpību, — 277, 276 un 275. Anita Kursīte bija 22. vietā.

L.Rancāne

● Četrciņas «Draudzība» finālsacensībās Preiļu 1. pamatskolas pirmās komandas meitenes (no kreisās) Ieva Pelše, Elīna Poplavska, Lāsma Bernāne, Elīna Šņepste, Zane Jokste, Anita Kursīte godam aizstāvēja savas pilsētas un rajona vārdu, sacenšoties ar visu Latvijas reģionu sportistēm. Foto: M.Rukosujevs

Olimpiāžu maratons mācību gada garumā

(Nobeigums. Informācija par uzvarētājiem mācību priekšmetu rajona novada un valsts olimpiādēs, kā arī konkursos «Novadnieks» 28., 29., 34. un 39. numurā.)

Draugos ar krāsām un otu

Rajona vizuālās mākslas olimpiādē piedalījās 107 skolēni. Daudzi no viņiem sevi parādīja kā talantīgus māksliniekus. Pirmo vietu ieguva Marta Kulitāne (Līvānu ģimnāzija, skolotāja Anna Kārkle), Jekaterīna Sičova (Līvānu 2. vidusskola, Vineta Grabļevska), Lāsma Dzene, Jānis Anspaks (Preiļu Valsts ģimnāzija, Marianna Abricka), Guntars Belovs (Preiļu 1. pamatskola, Marianna Abricka), Maija Dzene (Priekuļu pamatskola, Anita Puncule), Kristīne Karpiņeca (Rožupes pamatskola, Margarita Teilāne), Daiga Greisle (Sīļukalna pamatskola, Rita Teilāne). Piešķirtas vairākas otrās vietas: Līvānu ģimnāzijas skolniecēm Artai Bucinieci (Anna Kārkle) un Danai Tarasovai (Valērija Vuškārniece), Kristīnei Kokorevičai (PVG, Marianna Abricka), Svetlanai Cvetkovai (Aglonas vidusskola, Viktorija Bahromkina), Brigitai Kokinai (Vārkavas vidusskola, Ilze Lazdāne), Madarai Mediņai (Dravnieku pamatskola, Inta Broka), Madarai Upeniecei (Jaunsilavas pamatskola, Līga Slica), Dacei Punculei, Kristīnei Samsi, Aigaram Ondzulinim (Preiļu 1. pamatskola, Marianna Abricka), Intai Gribonikai (Priekuļu pamatskola, Anita Puncule). Par trešo vietu ieguvējiem atzīti Maija Kvedere un Antra Cīmane (Preiļu Valsts ģimnāzija), Jūlija Kirillova, Anita Pumpure, Katrīna Matvejeva (Preiļu 1. pamatskola), bet olimpiādei viņus visus sagatavoja Marianna Abricka. Trešo vietu ieguva arī Liēna Broka (Dravnieku pamatskola, Inta Broka), Agnija Birule (Galēnu pamatskola, Irita Livmane), Māra Grīga (Priekuļu pamatskola, Anita Puncule), Kristaps Ancāns (Rožupes pamatskola, Margrieta Teilāne). Ar atzinību novērtēti Daces Eriņas un Lindas Tarasovas (Līvānu pilsētas ģimnāzija, Biruta Lāčķāja), Jūlijas Pod-

skoķijas (Preiļu 2. vidusskola, Inna Zenovjeva), Ievas Liepnieces, Guntras Zagorskas (Preiļu 1. pamatskola, Marianna Abricka) panākumi.

Skolēniem patīk fizika

Rajona fizikas olimpiādē 8. klasēm piedalījās 33 skolēni. Par uzvarētājiem atzīti Andrejs Sabanskis (Preiļu 1. pamatskola, Pēteris Skutelis) un Mārtiņš Sprinģis (Rudzātu vidusskola, Vladislavs Sprinģis). Otro vietu izcīnīja Jolanta Audare (Preiļu 1. pamatskola, Pēteris Skutelis), Madara Rudzāte un Kristaps Bruģis (Rudzātu vidusskola, Vladislavs Sprinģis), Marita Lazdāne (Vārkavas vidusskola, Jevģēnijs Siksnāns), trešo vietu – Māris Bečs un Aleksandrs Staravoičs (Preiļu 1. pamatskola, Pēteris Skutelis), Līga Kokorīte (Vārkavas vidusskola, Jevģēnijs Siksnāns). Ar atzinību novērtētas Madaras Mediņas (Dravnieku pamatskola, Tekla Skaba), Aija Veigura (Līvānu ģimnāzija, Juris Jansons), Artura Daukšta (Līvānu 2. vidusskola, Viktors Andrejevs), Daigas Brices (Pelēču pamatskola, Ilmārs Karčevskis) zināšanas fizikā.

Teicami pārzina sākumskolas vielu

Rajona kombinētajā olimpiādē mazākumtautības skolu 3. klasēm vislabākās zināšanas parādīja Alina Afonkina no Līvānu 2. vidusskolas (skolotāja Faina Aļika). Otro vietu ieguva Ivars Ribakovs (Preiļu 2. vidusskola, Ludmila Osetrova), trešo — Oļegs Serkovs (Preiļu 2. vidusskola, Ludmila Osetrova). Atzinīgu vērtējumu olimpiādē ieguva Līvānu 2. vidusskolas skolēna Armanda Leonova (skolotāja — Vasilisa Belousova) zināšanas.

Latviešu skolu 4. klases kombinētajā olimpiādē pirmo vietu ieguva Jānis Eglītis (Preiļu 1. pamatskola, Ilze Broka), otro — šīs skolas skolniece Marina Kirsanova (Irēna Jeršova), Mārite Zīmele (Anita Laškova), Anete Stikāne (Līvānu ģimnāzija, Anita Vucina). Trešajā vietā ierindojās Rasma Gāga (Aizkalnes pamat-

skola, Ingrīda Kampāne), Guntra Zagorska (Preiļu 1. pamatskola, Ilze Broka), Laura Anspoka un Gaidis Plivda (Preiļu 1. pamatskola, Irēna Jeršova). Atzinības ieguva Juris Daņilevičs (Vārkavas vidusskola, Lolita Kancāne), Margarita Maliņa un Zane Pudule (Dravnieku pamatskola, Irēna Mičuliša), Matiss Markots (Jaunsilavu pamatskola, Vija Māsāne), Ieva Liepniece (Preiļu 1. pamatskola, Irēna Jeršova), Zane Vaivide (Preiļu 1. pamatskola, Anita Laškova), Daiga Dolģe un Edmunds Strods (Priekuļu pamatskola, Albīna Pauņiņa), Madara Madalāne (Salas pamatskola, Liliņa Upeniece), Aija Gavare (Vārkavas vidusskola, Lolita Kancāne).

Labi apguvuši saimnieciskas lietas

Rajona mājsaimniecības olimpiādē zēniem pirmo vietu ieguva Aivars Kļavinskis (Pelēču pamatskola, Ilmārs Karčevskis), bet otro – Vitālijs Piskunovs (Preiļu 1. pamatskola, Uldis Čerpakovskis) un Ivars Sokolovs (Preiļu 2. vidusskola, Jāzeps Podskoķijs). Trešajā vietā ierindojās Kaspars Rudzāts (Pelēču pamatskola, Ilmārs Karčevskis) un Juris Zīmelis (Preiļu 1. pamatskola, Uldis Čerpakovskis). Atzinīgi novērtētas Jāņa Malceniņa (Jaunsilavu pamatskola, Jānis Zvirbulis) un Aleksandra Trūpa (Preiļu 2. vidusskola, Jāzeps Podskoķijs) zināšanas.

Starp meitenēm uzvaru guva Maija Dzene (Priekuļu pamatskola, Anita Puncule) un Linda Vindule (Līvānu ģimnāzija, Maija Kulakova). Otro vietu ieguva Dana Rinkus un Madara Vuškārniece (Līvānu ģimnāzija, Maija Kulakova), Kristīne Stolipina (Salas pamatskola, Anita Vjakske). Trešā vietā pienācās Sintijai Zelčānei un Zandai Usārei (Līvānu ģimnāzija, Maija Kulakova), Tatjanai Semjonovai (Līvānu 2. vidusskola, Marija Spiridoviča). Ar atzinību novērtēti Oļgas Stepanovas (Preiļu 2. vidusskola, Ilona Podskoķija), Aijas Skrūderes (Sutru pamatskola, Elita Grigale), Līgas Rusiņas (Jersikas pamatskola,

Ilona Karpenko), Sandras Loginovas (Riebiņu vidusskola, Marija Tarasova) darbi.

Prot izteiksmīgi izteikties krievu valodā

Daiļlasīšanas konkursā krievu valodā (kā svešvalodā) 6. un 7. klasēm visi 28 dalībnieki ieguva kādu no godalgotajām vietām vai arī atzinību. Pirmā vietā piešķirta Maritai Greidānei (Jersikas pamatskola, Anna Greidāne), Lolitai Bortulei, Anželai Danilovai (Gailišu pamatskola, Gaļina Streļčuka), Maijai Vanagai (Līvānu ģimnāzija, Irēna Viļčinska), Iljam Svetlovam (Preiļu 1. pamatskola, Liliņa Livmane).

Zinošākie jaunie ģeogrāfi

Ģeogrāfijas olimpiādē 9. klasēm piedalījās 40 skolēni. Vislabākās zināšanas, kļūstot par uzvarētāju, parādīja Jānis Timošenko (Preiļu 1. pamatskola, Vija Caune). Arī otras vietas ieguvēja Gunna Kozuļ-Kaža ir Vijas Caunes audzēkne. Otro vietu ieguva arī Daina Bulmeistere (Līvānu ģimnāzija, Aija Grugule), Kristīne Krimane (Aglonas vidusskola, Valērijs Dudenīcs), Mārtiņš Daņilevičs (Vārkavas vidusskola, Staņislavs Stankevičs). Par trešās vietas ieguvējiem atzīti Viola Reinholde (Līvānu ģimnāzija, Aija Grugule), Tatjana Semjonova (Līvānu 2. vidusskola, Silvija Puntūze), Kaspars Boka un Rita Demjanova (Aglonas vidusskola, Valērijs Dudenīcs). Atzinība piešķirta Gintai Viļčānei (Līvānu ģimnāzija, Aija Grugule), Marijai Daukstei (Aglonas vidusskola, Valērijs Dudenīcs), Jānim Grandānam (Rudzātu vidusskola, Inta Prikuļe), Māritei Upeniecei un Jānim Pudulam (Galēnu pamatskola, Anna Kupre), Edmundam Vaivodam (Rušonas pamatskola, Inta Reča).

Vai pazīsti savu organismu?

Konkursā «Vai tu pazīsti savu organismu?» 9. klašu grupā pirmā vietā piešķirta Ingai Stikānei (Vārkavas vidusskola, Helēna Piziča), otrā – Lindai Tarasovai (Līvānu

ģimnāzija, Dzidra Kleina), trešā – Jānim Grandānam (Rudzātu vidusskola, Veneranda Zalāne), bet atzinība – Daigai Anspokai (Vārkavas vidusskola, Helēna Piziča).

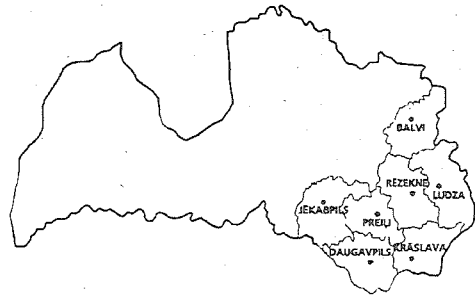
10. – 12. klašu grupā par uzvarētāju atzīta Anda Kraukle (Līvānu ģimnāzija, Valentīna Smagina), otrā vietā piešķirta Zanei Grigalei (PVG, Francis Livmanis), trešā vietā – Zanei Gaidukai (Līvānu ģimnāzija, Valentīna Smagina) un Antrai Brakovskai (Vārkavas vidusskola, Helēna Piziča). Atzinību saņēma Dace Čodare (PVG, Ilga Gāga).

□□□

Piecos laikraksta numuros esat iepazstinājuši ar rajona skolēnu panākumiem mācību priekšmetu olimpiādēs gan rajonā, gan arī reģiona un valsts mērogā. Skolēni ir godam nopelnījuši šo ievēribu, gan arī, kur vietējās pašvaldības to uzskatīja par vajadzīgu, apbalvojumu materiālā izteiksmē. Krietni strādājuši viņu skolotāji, kas saviem audzēkņiem palīdzējuši sagatavoties olimpiādēm, kā arī priekšmetu metodisko apvienību vadītāji un rajona izglītības pārvaldes metodiskais centrs, kas olimpiādes un konkursus organizēja. Viena otra talantīga bērna uzvaras lasāms pat vairāku olimpiāžu uzvarētāju sarakstā. Jau pēc rajona padomes piešķirto prēmiju pasniegšanas rajona izglītības pārvaldes metodiskā centra vadītāja Valentīna Karpušenko informēja, ka godalgoto vietu ieguvēju sarakstā Salas pamatskolas audzēknis Dainis Skutelis norādīts kā divu konkursu laureāts, taču naudas prēmija piešķirta viņam par uzvaru konkursā «DO – RE – MI», bet nevis kā «Aiviekstes lakstīgalas 2002» absolūtajam laureātam.

Skolēni un skolotāji tagad atpūšas, uzkrāj spēkus jaunajam mācību gadam un jauniem panākumiem. Lai viņiem laba vasara!

Informāciju par rezultātiem mācību priekšmetu olimpiādēs un konkursos sagatavoja L.Rancāne

KAIMINU
RAJONOS

Nogaršoja celmenes krējumā

Jā, jā, istas, tā saucamās pavasara celmenes, kas parādās abeļu ziedēšanas laikā vai mazliet vēlāk. Šogad tām netraucēja pat lielais sausums. Pagājušajā nedēļā Siltmalas pagasta zemnieks A. (viņš lūdza nenosaukt uzvārdu, jo tad kaimiņi uzreiz prasīšot, kur ir viņa sēņu vietas) mājās no vecās izcirtuma vietas pārnesis spaini ar sēnēm. Tās gan cepa, gan vārīja, gan sasaldēja, lai pagatavotu garšīgu maltīti arī pēc pāris dienām. Vārdu sakot, pietika visiem. Tagad jāpaciešas līdz bērzu un citām bekām, kas parādās ap Līgo svētkiem vai mazliet vēlāk.

«Rēzeknes Vēstis»

● BALVU RAJONĀ

Meža dēļ nosit
sievieti

17. maijā Lazdukalna pagasta Liepnītē meža masīvā tika atrasts 1943. gadā dzimušais Stefānijas P. līķis ar vardarbības pazīmēm. 2002. gadā tā ir pirmā slepkavība Balvu rajonā. Organizētās noziedzības un korupcijas apkarošanas biroja darbinieks Ervīns Indriks, kurš izbrauca uz nozieguma vietu, stāsta, ka līķis atrasts apmēram puskilometru no viņas mājām viņai piederošajā mežā. Nav bijis šaubu, ka sieviete mirusi vardarbīgā nāvē, un slepkavība izdarīta nolūkā slēpt citu noziegumu, ko izdarījušas tās personas, kas grieza svešu mežu.

Veicot operatīvos meklēšanas pasākumus, kļuvusi zināma arī sievietes slepkavībā aizdomās turamā persona, kas ir 1972. gadā dzimušais A. Viņam kā drošības līdzeklis piemērots apcietinājums. A. ir trīs reizes tiesāts un tikai 2001. gada 21. jūlijā atgriezies no

ieslodzījuma vietas. Atrastas arī pārējās personas, kas piedalījās meža nelikumīgā griešanā. Ierosināta krimināllieta par slepkavību vainu pastipriņošos apstākļos, lai slēptu citu noziegumu. Par šo pantu likumdevējs ir paredzējis sodu: brīvības atņemšanu no 10 līdz 20 gadiem, kā arī mūža ieslodzījumu.

Noslepkavotā sieviete strādāja Rēzeknes slimnīcā neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā, bet dzīvoja Lazdukalna pagasta Lieknītē, nomaļā vietā, kur tuvākie kaimiņi ir ne tuvāk kā apmēram kilometra attālumā.

Ervīns Indriks stāsta, ka Stefānijai kā kopīpašums piederēja vairāk nekā 40 hektāri meža, kas nebija izcirsts kā daudzi citi īpašnieku meži. Meža zagļi ir izgriezuši apmēram 21 kubikmetru koksnēs, kas ir aptuveni 30 koki. Acīmredzot, sieviete pārsteidza zagļus nozieguma vietā, kas par to arī ar viņu izrēķinājās, nežēlīgi noslepkavojot. «Tas ir vēl nebijis gadījums, kad meža dēļ nosit cilvēku,» atzīst Ervīns Indriks.

Apbalvo par
aktīvu
autortiesību
likuma normu
aizsardzību

Latvijas autoru apvienības valde un autortiesību organizācija Nacionālās Operas Jaunajā zālē rīkoja Autortiesību bezgalības balvas – 2002. pasniegšanu, kas notiek jau ceturto reizi. Autoru bezgalības balva tiek pasniegta tiem autoriem, kuru darbi ir tikuši publiski izmantoti vismaz divas reizes gada laikā. Par aktīvu autortiesību likuma normu aizsardzību 2001. gadā šajā pasākumā tika apbalvoti arī Balvu rajona policijas pārvaldes Ekonomikas policijas priekšnieks Dzintars Čerbakovs.

Autortiesības Latvijā tika aizstāvētas arī padomju laikā, kad darbojās patentu valde un citas organizācijas. Līdz 2000. gadam Latvijā darbojās noteikumi, kas

paredzēja autortiesību un blakstiesību aizsardzību Latvijā, bet pēc tam tika pieņemts Latvijas Autortiesību likums, kas regulē attiecības šajā jomā, saka Dzintars Čerbakovs. Autora darbus likums aizsargā 70 gadus pēc viņa nāves. Bez attiecīgas licences šodien var lasīt Raini un citu viņa laikabiedru darbus.

Mans darbs ir saistīts ar objektu, kur tiek izmantoti autoru darbi, pārbaudi, konstatējot, vai nav pieļauti pārkāpumi, saka Ekonomikas policijas priekšnieks. Par pārkāpumiem autortiesību jomā iestājas administratīvā atbildība, un vainīgo var sodīt ar naudas sodu līdz 250 latiem.

2002. gadā par autortiesību likuma pārkāpumiem ir sastādīti seši administratīvie protokoli. Tie pārsvarā ir sastādīti tirdzniecības uzņēmumos, kuros tiek izmantoti televizori vai radio.

Dzintars Čerbakovs saka, ka autortiesību aizsardzības jomā viņš nestrādā viens. Viņam palīdz arī Valsts kultūras inspektore Bal-

vu rajonā Ruta Cibule. Viņi esot tie cilvēki, kuri zinot, kam jābūt šai licencei, un tādēļ braucot reidos, lai uz vietas par to pārliecinātos. To, ka autora darbs jāciena un jābūt autortiesību licencei, jau esot ielāgojuši visos rajona kultūras namos. Licences esot arī daļai kafejnīcu un klubu, bet ne visiem. Maksa par licenci ir atkarīga no tā, kāda mūzika tiks izpildīta, kāda ir telpas platība. Licences diskotēku rīkošanai būtu vajadzīgas arī rajona skolām. Jo vienīgā skola, kurai ir licence autoru darbu izmantošanai, ir mūzikas skola. Ekonomikas policijas priekšnieks ir gatavs par to runāt ar skolu direktoriem un izskaidrot viņiem likuma prasības. Dzintars Čerbakovs atzīst, ka šajā jomā grēko arī degvielas uzpildes stacijas, kurām ne visām ir iegādātas licences.

Nacionālās Operas Jaunajā zālē saņemtais Atzinības raksts, kura garums ir 42 centimetri, tiks novietots Ekonomikas policijas priekšnieka kabinetā.

«Vaduguns»

● RĒZEKNES RAJONĀ

Viļānos būs
Goda
pilsoņi

Apstiprināts nolikums par Viļānpilsētas Goda pilsoņa nosaukuma piešķiršanu. Noteikumi paredz, ka Viļānu pilsētas Goda pilsoņa nosaukums tiks piešķirts par nopelniem pilsētas attīstībā, sasniegumiem izglītībā, medicīnā, kultūrā, sportā un pilsētas pozitīvā tēla veidošanā, saimnieciskajā vai sabiedriskajā darbībā. Kopā ar Goda pilsoņa atzinības rakstu tiks pasniegta «Goda pilsoņa» sudraba krūšu nozīmīte ar Viļānu pilsētas ģerboņa attēlu, kā arī naudas dāvinājums.

Viļānu Goda pilsoņa nosau-

kums var tikt piešķirts LR pilsoņiem vai pastāvīgajiem iedzīvotājiem, kuri nav pierakstīti Viļānos, kā arī ārvalstniekiem. Apbalvošana notiks 18. novembra svinībās vai arī citās nozīmīgās svētku reizēs.

Sarkanbikšainais
malu
zvejnieks

— Interesanti, ko gan stārķis meklē manos zivju dīķos? — Viļānu pagasta zemnieks Aloīzs P. bija neizpratnē. — Šķiet, labu zivju tur nav, bet putns vienalga brien ūdenī un cītīgi kaut ko makšķerē. Ja zivju sikaļas, tad lai, to nav žēl, jo tie jau nav zivju, bet vēžu dīķi.

Nepatīkami saimniekam bija konstatēt, ka stārķis tomēr ķer nevis zivteles, bet ķeksē laukā mazos vēzīšus, pirkus par lielu naudu. Iesācējs vēžaudzētājs noskaidrojais, ka vēžu mazuļi stārķiem un gārņiem ir īsta delikatese. Vācijā, kur šos ūdenskrātuvju iemītniekus mākslīgi audzē jau sen, ražo pat speciālu tīklu dīķu aizsardzībai no lielajiem putniem un citiem našķu kārotājiem.

Zvērs uzbruka
pusnaktī

Rēzeknes rajona Strodu ciema iedzīvotājs J. Afanasjevs piedzīvoja kādu ļoti nepatīkamu atgadījumu.

— Tas notika pusnaktī no 5. uz

6. maiju. Es strādāju par sargu kokzāģētavā un līdzī vienmēr ņemu savu suni Džoni. Suns visu laiku bija kopā ar mani, taču pēc tam kaut kur aizskrēja, ilgi un dīkti rēja. Gāju skatīties, kas atgadījies. Bija tumšs, taču saskatīju, ka Džonijs cīnās ar citu suni. Pāgriezot, lai dotos projām – suni paši tīks skaidrībā.

Paspēru dažus soļus, un pēkšņi kāds nāvīgā tvērienā iekērās man kājā. Uzreiz sapratu, ka tas nav suns. Es ar roku satvēru zvēra augšzokli un uzgāzos viņam ar visu ķermeni. Tad zvērs iekodās man rokā virs elkoņa. Cīņa bija ilga, jo zvērs bija ļoti spēcīgs, bet es cienījama vecuma cilvēks. Pēkšņi atcerējos, ka man līdzī ir nazis, kas arī izšķīra cīņiņa iznākumu.

Kad beigto zvēru izvilku gaismā, ieraudzīju, ka tas ir milzīgs bebris. Man kāja bija sakosta līdz kaulam, roka cietusi mazāk, jo mugurā bija divi džemperī un bieza vējjaka.

Man radās aizdomas, vai tik zvērs nav slims ar trakumsērgu. Vesels bebris cilvēku mitnēm un ēkām netuvosies, jo sevišķi, ja tuvumā nav ūdenskrātuves. Ir zināms, ka bebrī tālu prom no ūdens neiet.

Uz Strodu ciemu bija aizbraukuši Sabiedrības Veselības aģentūras speciālisti. J. Afanasjevs medicīniski apsekots, bet to, vai bebris bijis slims ar trakumsērgu, parādīs ekspertīzes rezultāti.

«Rēzeknes Vēstis»

● KRĀSLAVAS RAJONĀ

Bērnu sociālās
rehabilitācijas
centram
«Mūsmājas» —
5 gadi

Projekts par bērnu sociālās palīdzības rehabilitācijas centra «Mūsmājas» izveidi izrādījās veiksmīgs – tas pilnībā attaisnoja savas pastāvēšanas nepieciešamību. Pavisam mazā skaitā piecu gadu jubilejas pasākumā bija pārstāvētas tās pašvaldības un pagasttiesas, no kurām bērni tiek ievietoti centrā. Priecīgi ir tie brīži, kad bērniem izdodas atrast labu aizbildni. Retos gadījumos bērni atgriežas savā bioloģiskajā ģimenē. Centrs

vārda tiešā nozīmē kļuvis par mājām daudziem mazuļiem. Tam ir savas tradīcijas, zināšanas un pieredze, sapņi un cerības.

Pateicoties zemniecei Valentīnai Stabulniecei, bērniem ir iespēja nokļūt ģimenē, iesaistīties mājas darbos – kopt zemi, gatavot ēst, apkopt mājdzīvniekus, mācīties padarīt virtuves soli – apgūstot elementāras, dzīvei nepieciešamas prasmes. Pie V. Stabulnieces bērni brauc ar prieku, jo tur gandrīz visu ļauts darīt pašiem. Centrā ir arī tā saucamās atbalsta ģimenes. Ne katrs izšķirsies par bērna ņemšanu aizbildniecībā, taču ir ģimenes, kur svētkos un brīvdienās gatavi pieņemt mūsmājniekus savās ģimenēs, palīdzēt viņiem un pie reizes iemācīt daudz ko derīgu.

Ielūdz
Andrupene

Andrupenes etnogrāfiskajam muzejam – lauku sētai – reklāma nav vajadzīga. Pagājušajā gadā vien to apmeklēja 2600 cilvēki, tajā skaitā arī ārzemju viesi no Zviedrijas, Vācijas, Lielbritānijas, Francijas, Austrālijas, Čīles. Latviešu emigranti, kas atstāja dzimteni pirms kara, izjūsdami nostalgiju svešumā, te it kā atgriežas savā jaunības laikā. Bet jaunā paaudze pēc iepazīšanās ar pirmskara lauku dzīves veidu, dodas pārgājienā pa Andrupenes taku. Andrupenes muzejs kļuvis par iemīļotu vietu lauku svētku rīkošanai. Kā allaž Jāņu naktī te valdīs

jautrība un pulcēsies daudz ļaužu.

Stārķis Busliks
pavasari
sagaida
krāsnsaugšā

Krāslavas rajonā mitinās divi pieradināti stārķi – Račevs un Kalniešu ciemā. Piekto pavasari sagaidījis Nadeždas Butņickas pieradinātais stārķis Busliks. Pārziemojis labi. Ne jau kūti, kā tas bija agrāk, bet mājā. Viņam ierādīja labu vietu – krāsnsaugšā. Stārķa iemīļotākā mājas nodarbība – skatīties televizoru un ar knābi kašņāt puķes no podiem. Par otro «vaļasprieku» viņš ne

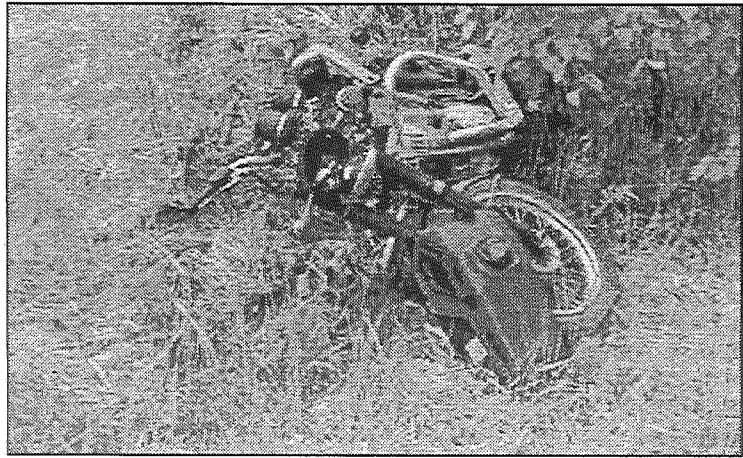
reizi vien dabūjis «pērienu». Busliks labi saprot komandas – nāk, ja sauc, un bieži vien pavada saimnieci, kad viņa iznēsā pastu.

Šovasar Busliks mēģinājis savīt ligzdu, taču, godīgi sakot, viņš ir nekam nederīgs meistars. Ligzda iznāk vaļīga un greiza. Tiklīdz Busliks uz brīdi atstāj savu būvi, stārķi, kas ligzdo kaimiņos, noposta to. Pagājušajā gadā vispār padzina no ligzdas, kuru Busliks būvēja uz ūdenstornja. Šogad viņš izvēlējies vietu uz staba pie veikala. Gadās, ka stārķu mātītes piedāvā savu draudzību dīvainajam stārķim, taču tas neizrāda nekādu interesi par šo laipnību.

«Ezerzeme»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Guva traumas, braucot ar motociklu

Ceļu policija informē, ka 31. maijā ap pulksten 6.10 kāds Aglonas iedzīvotājs, vadot motociklu Java, kuram nebija valsts numura zīmes, ceļa Krāslava – Preiļi – Madona 33. kilometrā nobrauca no ceļa un apgāzās. Motociklists satiksmes negadījumā guva traumas un tika nogādāts Preiļu slimnīcā. Bojāts arī motocikls.

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Ak, apbrīnojamā cilvēku vientiesība

Preiļu rajona tiesā 15. maijā izskatīta kriminālieta, kurā tika apsūdzētas divas personas. Viena no tām – 1983. gadā dzimusi Samira Kleina. Lai gan viņa reģistrēta patversmē Rīgā, Marsa gatvē 16, sieviete ir bez pastāvīgas dzīves vietas. Otra apsūdzētā – preiļiete, 1967. gadā dzimusi un nekur nestrādājošā Nadežda Čubreviča. Samira Kleina tika apsūdzēta par to, ka atkārtoti izdarījusi krāpšanu, ļaunprātīgi izmantojot uzticēšanos, un ar viltu ieguvusi svešu īpašumu.

Tā 2001. gada 7. aprīlī kopā ar savu paziņu Nadeždu Čubreviču Preiļu centrā Samira pie veikala sastapa Preiļu iedzīvotāju L.P., kurai Nadežda Čubreviča lūdza pārdot kartupeļus. Sieviete piekrita. Kad trijātā viņas aizgāja pie sievietes mājās, Samira Kleina piedāvāja viņu izārstēt. Lai «ārstēšanu» varētu izdarīt veiksmīgāk, esot zemē jāierok nauda. L.P. naudu, protams, iedeva. Krāpnieces rokās nokļuva 10 lati.

Apetīte, kā saka, rodas ēdot. Tāpēc jau 12. aprīlī Samira Kleina pie L.P. ieradās vēlreiz. Atkal solīja ārstēt un vēl arī pazīlēt nākotni. Noticējusi L.P. zīlniecei sameklēja un iedeva dažādās vietās dzīvokli paslēptu naudu un mantas – 100 ASV dolārus atnesa no virtuves, 600 latus no skapja plauktiņa, pensiju 55 latu apmērā. Krāpniece tika arī vēl pie 650 ASV dolāriem, kā arī laba palaga un virspalaga. Ar guvumu promejojot, Kleina paņēma šampūna pudelīti 1,20 latu vērtībā.

L.P. tika nodarīti zaudējumi 1281,45 latu vērtībā. 200 latus no krietnā guvuma krāpniece iedeva Nadeždai Čubrevičai, kas tajā laikā stāvēja sardzē. Paņemtās mantas Kleina paņēma sev, bet

pārējo naudu iztērēja.

Tiesā noskaidrojās, ka šīs nebija vienīgās epizodes, kurās uzdarbojās abas krāpnieces. Pagājušā gada 11. jūnijā Samira Kleina un Nadežda Čubreviča Preiļu centrā pamanīja vēl vienu potenciālo upuri. Abas piedāvāja pazīlēt preiļiete I.L., kura, protams, piekrita, jo viņai taču esot uzlikts lāsts. Mājās I.L. zīlniecei iedeva zelta auskarus 15 latu vērtībā un laulības gredzenu ar gravējumiem 30 latu vērtībā. Zeltlietas ielika burkā ar ūdeni. Vēl esot vajadzīga arī nauda, kas uz 40 dienām jāierok zemē. I.L. aizveda krāpnieces uz lauku mājām, kur iedeva krietnu summu.

15. jūlijā Samira Kleina un Nadežda Čubreviča I.L. sagaidīja Preiļu autoostā un paziņoja, ka pilnīgai lāsta noņemšanai vajagot no mājām atvest kādu lopīņu. Ar taksometru viņas devās uz sievietes lauku mājām. Upurēšanai tika piedāvāta cūka, taču tā izrādījās pārāk liela un nelīda automašīnas bagāžniekā. Govs savukārt neparko negribēja iet pavadīt svešajam līdzī. Paņēma teli 110 latu vērtībā un saitiņā aizveda uz Preiļiem.

Par zagtu mantu iegādāšanos, zinot, ka tās iegūtas noziedzīgā ceļā, tiesa nosprieda sodīt Nadeždu Čubreviču ar brīvības atņemšanu uz astoņiem mēnešiem, sodu noteica nosacīti ar pārbaudes laiku uz vienu gadu.

Samira Kleina tika sodīta ar brīvības atņemšanu uz diviem gadiem un sešiem mēnešiem. Arī viņai sods noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz diviem gadiem. Spriedumu desmit dienu laikā bija iespējams pārsūdzēt.

Pēc Preiļu rajona tiesas materiāliem

Precīzēs Ceļu satiksmes noteikumus

Valsts sekretāru sanāksmē izsludināti grozījumi Ceļu satiksmes noteikumos, paredzot precīzēt normas par vadītāju rīcību, kad tuvojas operatīvais transports ar iedegtu zilu un sarkanu bākguņi un ieslēgtu skaņas signālu, ziņo LETA. Noteikumu norma tiks izteikta šādā redakcijā – «citiem tajā pašā virzienā braucošo transportlīdzekļu vadītājiem un pretim braucošo transportlīdzekļu vadītājiem (ja pretējās kustības braukšanas joslās neatdala aizsargbarjera vai zālās zonas josla) jānodrošina ceļš, apturot transportlīdzekli pie ietves vai uz ceļa nomaļes; ja tā aizņemta, — iespējami tuvāk brauktuves labajai malai». Līdz šim šīs noteikumu normas neattiecās uz pretimbraucošajiem vadītājiem, izņemot gadījumus, kad ceļš bija bez sadalošajām joslām. Grozījumi vēl jāpieņem Ministru kabinetam.

«Diena»

POLICIJAS ZINĀS

Skandalēja dzīvojamās mājas kāpņu telpā

Līvānieši, 1963. gadā dzimusi Nadežda V. un 1965. gadā dzimušais Anatolijs K., alkohola reibumā 26. maijā veica huligāniskas darbības dzīvojamās mājas kāpņu telpā. Anatolijs K. nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām, kad tie centās huligānus aizturēt. Sastādīts administratīvais protokols un nosūtīts izskatīšanai Preiļu rajona tiesā.

Iebrauca stāvošā automašīnā

Riebiņu pagasta Sprindžos SIA «Vikar» pagalmā 27. maijā ap pulksten 14.40 1955. gadā dzimušais automašīnas Mercedes Benz vadītājs Jānis V., braucot atpakaļgaitā, izraisīja sadursmi ar stāvošu automašīnu Hoda Civic. Automašīna Honda bojāta, cilvēki negadījumā nav cietuši. MB vadītājam sastādīts administratīvais protokols.

Virš piekāvis sievu

Preiļu slimnīcā 28. maijā ar kermeņa sasitumiem nogādāta 1941. gadā dzimusi Monika P. Pēc sieviete teiktā, viņu piekāvis vīrs Roberts P.

Vācijā izkrāpj naudu

Preiļu rajona policijas pārvaldē 28. maijā ar iesniegumu griezies kāds Preiļu iedzīvotājs, jo pagājušā gada decembrī Vācijā no viņa kāda nenoskaidrota persona, izmantojot starpniecību automašīnas pirksnā, izkrāpusi lielu naudas summu. Policija noskaidro lietas apstākļus.

Gūst traumas, nokrītot no mopēda

Preiļu slimnīcā 28. maija pēcpusdienā ar traumām nogādāts 1930. gadā dzimušais Saunas pagasta iedzīvotājs Eduards A. Viņš guvis miesas bojājumus, nokrītot no mopēda.

Negadījums automašīnu stāvlaukumā

Preiļu novada Ličos firmas «Čistjakovs un partneri» automašīnu stāvlaukumā 28. maijā notika automašīnu sadursme. 1944. gadā dzimušais preiļietis Pēteris R., vadot automašīnu Mercedes Benz atpakaļgaitā, iebrauca stāvošā automašīnā VW Passat, kura pieder Stabulnieku pagasta iedzīvotājam Jānim M. Bojātas automašīnas, cilvēki nav cietuši. Neuzmanīgajam auto vadītājam sastādīts administratīvais protokols.

Uzlauzta veranda un nozagta nauda

28. maijā saņemts iesniegums no Tēklas B. par to, ka uzlauztas viņai piederošās mājas Rušonas pagastā verandas durvis un no mājas nozagta nauda, kā arī mantas. Nodarīts materiālais zaudējums vairāk kā 200 latu apmērā. Vainīgās personas tiek noskaidrotas.

Patvaļīgi nocirstas egles

Preiļu rajona policijas pārvaldē saņemts iesniegums no Valsts akciju dabiedrības «Latvijas meži» par to, ka Rušonas pagasta Zeilīnos, kas atrodas Aglonas mežniecības teritorijā, valsts meža 261. kvartālā patvaļīgi nocirstas 22 egles.

Nelikumīgi pasūtīja preces

Saņemts iesniegums no Preiļu iedzīvotājas L.I. par to, ka pagājušā gada 8. novembrī SIA «LETIGALIA» īpašniece, 1972. gadā dzimusi Edīte B. uz iesniedzējas vārda nelikumīgi pasūtījusi preces 52,58 latu vērtībā. Policija noskaidro lietas apstākļus.

Dzērumā notrieca gājēju

Smags ceļu satiksmes negadījums 29. maijā notika ceļā Preiļi – Krāce 8. kilometrā. Ap pulksten 20.30 1971. gadā dzimušais automašīnas Saab-9000 vadītājs Ilmārs U. no Preiļiem notrieca gājēju, 1927. gadā dzimušo Pēteri J., kurš no gūtajām traumām notikuma vietā mira. Automašīnas vadītājs bija alkohola reibumā. Par ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanu tiks ierosināta kriminālieta.

Skandalē Stabulniekos

Stabulnieku pagasta iedzīvotājs Jānis P. 30. maijā mājās alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu.

Atrasts miris

Savās mājās Saunas pagasta Aizpuriešos bez vardarbīgas nāves pazīmēm 30. maijā atrasts miris 1940. gadā dzimušais Aleksandrs V.

Apzags dzīvoklis Preiļos

31. maijā saņemts preiļietes Anitas K. iesniegums. Viņa konstatējusi, ka uzlauztas aizslēgtās kaimiņu dzīvokļa durvis. Zagļi paņēmuši naudu un alkoholiskos dzērienus. Nodarīts materiālais zaudējums 180 latu apmērā. Policija jau noskaidrojusi vainīgās personas.

Zagļi «viesojušies» Jaunaglonas arodvidusskolā

Preiļu rajona policijas pārvaldē 31. maijā saņemts iesniegums par to, ka no pulksten 12.00 līdz 13.00 Jaunaglonas arodvidusskolas telpās no galda atviltnes darba kabinetā Jānim M. pazudusi nauda (17 lati) un viena audiokasete. Policija noskaidrojusi vainīgo personu, tas ir 1981. gadā dzimušais Konstantīns R.

Zādzība maizes ceptuvē

Noskaidrots, ka laika posmā no 1. līdz 29. maijam paju sabiedrības «Turība» maizes ceptuvē pazuduši astoņi alumīnija katli, viena alumīnija vanna un viena alumīnija izlietne. Zagļi iekļuvuši ceptuvē, uzlauzot durvju atslēgu. Paju sabiedrībai nodarīts zaudē-

jums 137 latu apmērā. Policija noskaidrojusi, ka vainīgais ir kāds Riebiņu pagasta iedzīvotājs.

Izdarījis pašnāvību

Policija 31. maijā saņēmusi līvānieša A.S. iesniegumu par to, ka viņa mājas, kas atrodas Līvānos, Zaļajā ielā, saimniecības ēkas bēniņos pakāries 1967. gadā dzimis vīrietis.

Avārija Jersikas pagastā

Ceļa Rīga – Daugavpils 185. kilometrā 1. jūnijā notika satiksmes negadījums. Automašīnas Saab-9000 vadītājs, 1957. gadā dzimušais Rīgas iedzīvotājs Pēteris T. uzbrauca gājējam, Jersikas pagasta iedzīvotājam J.M. Bojāta automašīna, bet cietušais traumām nogādāts Līvānu slimnīcā.

Konflikts zaļumballes laikā

Preiļu parka estrādē 1. jūnijā notikušās zaļumballes noslēgumā ap pulksten 4.00 kāds ballētājs sabojāja mūzikas atskaņošanas aparāturu un iesita pa seju J.Z. Policija jau noskaidrojusi vainīgo personu.

No maka izzaga naudu

Saņemts iesniegums no 1951. gadā dzimušās Līvānu iedzīvotājas Veras S. par to, ka 1969. gadā dzimusi Natālija M. no viņas naudas maka izzagusi 74 ASV dolārus. Atrodoties Līvānu policijas nodaļas dežūrdarās telpās, Natālija M. lamājās necenzētiem vārdiem un nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām.

Automašīna ietriecās kokā un sadega

Nepatikams starpgadījums 1. jūnijā norisinājās ceļā Rīga – Daugavpils 166. kilometrā. Automašīnas VW Polo vadītājs, 1960. gadā dzimušais Igors B. netika galā ar sava transportlīdzekļa vadību, nobrauca no ceļa un ietriecās kokā. Automašīna ceļu satiksmes negadījuma vietā sadega, bet vadītājs ar traumām nogādāts slimnīcā Jēkabpilī.

Slimnīcā nogādāts pacients ar kriminogēnām traumām

Preiļu slimnīcā 2. jūnijā ar kriminogēnām traumām nogādāts Preiļu iedzīvotājs Andrejs B. Arsti konstatējuši ribu lūzumus un galvas smadzeņu satricinājumus. Policija jau noskaidrojusi vainīgās personas.

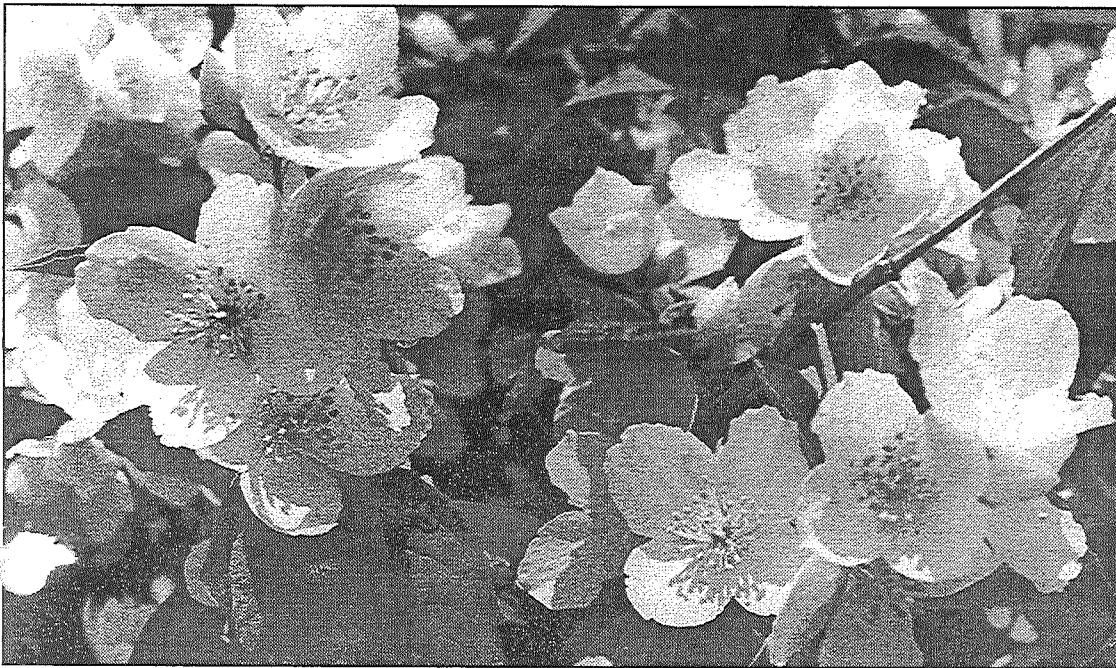
No garāžas nozagts kalnu velosipēds

Preiļu novada Liču iedzīvotāja V.L. 2. jūnijā griezusies policijā ar iesniegumu par to, ka uzlauzta viņai piederošā garāža un nozagts kalnu velosipēds. Materiālais zaudējums – 70 lati. Policija meklē zādzībā vainīgās personas.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

DER ZINĀT

Zied filadelfi

Zied filadelfi, ko tautā sauc par jasmīniem. Kas zina, kā šis vārds iegājis, bet patiesībā šos smaržojošos augus ar lielākiem vai mazākiem, klajiem vai pildītiem ziediem (atkarībā no sugas un šķirnes) par jasmīniem saukt nedrīkst. Tie, kam pienākas šis vārds, ir subtropu augi Dienvidfrancijas, Itālijas un Krimas klimatiskajos apstākļos, un pie mums audzējami tikai siltumnīcās vai ziemas dārzos. Vienīgā līdzība ir šo divu dzimtu augu ziedu smaržā, bet, ja tās degustē vienlaikus, sajūtamās atšķirības.

Filadelfu dzimtā ir apmēram 60 vasarzaļu krūmu sugu, kuru izcelsmes reģioni ir Austrumāzija un Ziemeļamerika. Mūsu dārzos pārsvarā ir starpsugu hibrīdi, kas cēlušies no sugām *Philadelphus coronarius*, *Ph. microphyllus*, *Ph. lewisii* u.c. Pazīstamākais un smaržīgākais (atgādina meža zemenišu smaržu) ir Lemuāna filadelfs (*Ph. x lewionei*), kas no visām sugām un šķirnēm zied visagrāk. Tās ir neliela auguma (1,5 m) un sikiem ziedīņiem. Pārējām formām krūma augstums ir 2-3 m, apmēram tāds pats diametrs. Filadelfu zie-

dēšanas laiks atkarībā no krustojuma vai šķirnes ir no jūnija sākuma līdz jūlija vidum. Populāras ir formas un šķirnes ar pildītiem ziediem, piemēram, *Virginal*.

Vairākas filadelfu formas ir ļoti salizturīgas un viegli audzējamas. Piemērotas ir saulainas vietas, mitrumietilpīgas dažāda tipa augšnes, bet ne slapjas, ar nenoregulētiem mitruma apstākļiem. No šiem augiem var veidot dzīvžogus, tie pacieš stipru apgrīšanu. Dekoratīvās formas pavairo ar lapotiem spraudņiem, krūmu dalīšanu, noliektniem.

Barība dējējvistām

Visvēlamāk dējējvistu barošanai izmantot speciālo gatavo kombinēto barību. Tajā ir ļoti labi sabalansēts viss, kas vistai nepieciešams.

Vasarā efektīvāk barot ar jauktu barību — kombinētu un pašaudzētu. Vistas dienā patērē apmēram 100-120 gramu barības. Lai olas dzeltenums būtu dzeltenāks, vistai pietiekamā daudzumā jāsaņem karotīns. Vasarā jāizēdina sasmalcināta zāle un dārzeņi.

Dējējvistu barībā kalcija un fosfora attiecībām jābūt 3:1.

■ **Kalcija** barībā nedrīkst trūkt, jo tad vistas sāk ņemt kalciju no savu kaulu rezervēm. Svarīga ir kaļķa struktūra, un tā saturam jābūt 7-8% no kopējā spēkbarības daudzuma. Noder smalkais kaļķis, jo vistai vajadzīga pakāpeniska kaļķa izmantošana organismā, lai veidotos normāla čaumala. Kā kaļķa avotu var izmantot čaumas — kaltētas un nostāvējušas. Derēs arī gliemežvāki, krīts.

■ **Fosfors** vajadzīgs galvenokārt kaulu veidošanai. Ja tā trūkst, cieš jaunputnu kauli, bet pieaugušas vistas kūtri dēj, biežāk slimo un pat nobeidzas.

Dienā dējējvistai fosfora vajag 0,5-1,3% no sausās barības devas. Bet jāskatās, kādu barību putniem izēdina. No minerālbarības un dzīvnieku cilmes barības pieaugu-

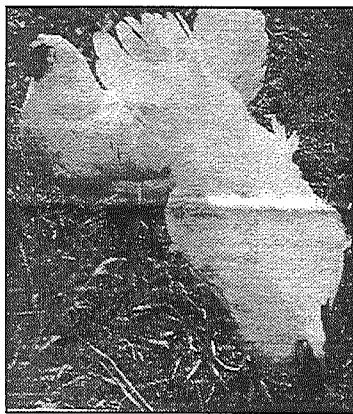
ši putni paņem līdz 80%, bet no augu valsts barības vistas izmanto 50% fosfora. Labs fosfora avots ir kaulu milti (dedzināti, sadrupināti). Pievieno sausajai barībai 1-2%. Noder arī skujkoku un lapu koku ogles vai pelni. Pelnus var izēdināt pēc 20-30 dienu uzglabāšanas.

■ **Nātrijs** putniem nepieciešams gremošanas veicināšanai. Graudos un citā augu barībā tā ir stipri maz. Ja trūkst nātrija, putni slikti izmanto arī kāliju un fosforu. Samazinās dējība, putni lēni pieņemas svarā. Novēro putnu knābāšanu.

Nātrija deficītu var labot ar smalki samaltu vai arī ūdenī (vai vājpienā) izšķīdinātu vārāmo sāli, ko rūpīgi iejauc barībā. Sāls jādod ļoti piesardzīgi, nelielās devās. Pārsālīta barība ir kaitīga, vistas var nobeigties.

Ja barības sastāvā ir 7-8% zivju miltu, gaļas vai kaulu miltu, sāls barībai nav jāpievieno. Rūpnieciski ražotajā kombinētajā barībā nātrijam vajadzētu būt pietiekamā daudzumā.

■ **Vitamīni.** Izmantojot premitus, nav vajadzīgi papildus vitamīni. Stresa gadījumos būtu vēlams iekarot papildu vitamīnu devu. Izvēloties vitamīnu kompleksus, jāpievērš uzmanība, kāds D vitamīns ir sastāvā — putniem nepieciešams D₃, bet zivju eļļā ir D₂.

■ **Olbaltumvielas** vistas uzņem ar zivīm, saulespuķu spraukumiem un sojas raudiem, arī ar kviešiem. Ja nodrošina barībā nepieciešamo enerģijas daudzumu, tad olbaltumvielu var būt mazāk. Enerģija pārsvarā nāk no graudiem. Ja trūkst proteīna, novēro vistu kanibālismu.

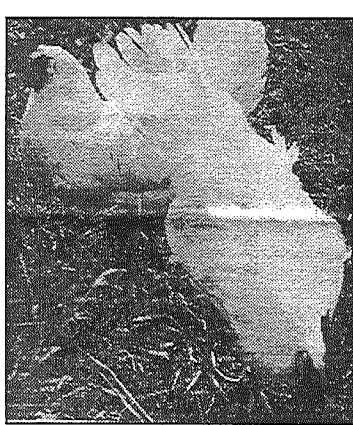
■ **Grants.** Ļoti nepieciešama grants ir tad, ja putniem izēdina veselus graudus. Ja putni tiek ārā pastaigās, tie paši uzlasīs sev nepieciešamos akmentiņus. Ziemā jārupējās par grants piedevu. Grants vietā nedrīkst dot smiltis, tās var izraisīt zarnu iekaisumu. Vēlamais akmentiņu lielums ir 6-8 mm. Vislabākā būtu upes grants.

Vislabāk granti turēt atsevišķā silītē, lai putni to varētu uzknābāt, kad vēlas.

Pēc preses materiāliem

dēšanas laiks atkarībā no krustojuma vai šķirnes ir no jūnija sākuma līdz jūlija vidum. Populāras ir formas un šķirnes ar pildītiem ziediem, piemēram, *Virginal*.

Vairākas filadelfu formas ir ļoti salizturīgas un viegli audzējamas. Piemērotas ir saulainas vietas, mitrumietilpīgas dažāda tipa augšnes, bet ne slapjas, ar nenoregulētiem mitruma apstākļiem. No šiem augiem var veidot dzīvžogus, tie pacieš stipru apgrīšanu. Dekoratīvās formas pavairo ar lapotiem spraudņiem, krūmu dalīšanu, noliektniem.

■ **Olbaltumvielas** vistas uzņem ar zivīm, saulespuķu spraukumiem un sojas raudiem, arī ar kviešiem. Ja nodrošina barībā nepieciešamo enerģijas daudzumu, tad olbaltumvielu var būt mazāk. Enerģija pārsvarā nāk no graudiem. Ja trūkst proteīna, novēro vistu kanibālismu.

■ **Grants.** Ļoti nepieciešama grants ir tad, ja putniem izēdina veselus graudus. Ja putni tiek ārā pastaigās, tie paši uzlasīs sev nepieciešamos akmentiņus. Ziemā jārupējās par grants piedevu. Grants vietā nedrīkst dot smiltis, tās var izraisīt zarnu iekaisumu. Vēlamais akmentiņu lielums ir 6-8 mm. Vislabākā būtu upes grants.

Vislabāk granti turēt atsevišķā silītē, lai putni to varētu uzknābāt, kad vēlas.

Pēc preses materiāliem

Aicina Jānos alkoholu lietot ar mēru

Alus darītāji, ceļu policijas vadība un ārsti aicina cilvēkus Jānos alkoholiskos dzērienus lietot ar mēru un atbildības sajūtu, ziņo LETA. Valsts ceļu policijas priekšnieks Alnis Jirgens atgādina, ka pērn Jānos par automašīnu vadīšanu alkohola reibuma stāvoklī aizturēti 554 vadītāji, bet 2000. gadā — 334 vadītāji. Rīgas Narkoloģijas centra vadītājs, narkologs Guntars Osis aicināja neizmirst, ka, piemēram, pudele 5% alus satur līdzīgu daudzumu alkohola kā 40-50 gramu degvīna, tātad divas pudeles alus atbilst 100 gadiem degvīna.

Apkopoti akcijas «Nauda zem korķa» rezultāti

Ir noslēgusies a/s «Aldaris» rīkota akcija «Nauda zem korķa», kuras laikā visi pircēji, iegādājoties alus šķirnes «Gaišais», «Tumšais» vai «Stiprais», varēja vinnēt naudas laimestus — no pieciem līdz pat pieciem tūkstošiem latu.

Akcijas nosacījumi bija vienkārši: sakrāt divus «Aldara» alus korķus, kuru iekšpusē norādīta viena un tā pati naudas summa (5, 50, 500 vai 5000 latu), turklāt vienā rakstīts vārds «Brīvības», bet otrā «garša», lai kopā veidotos frāze «Brīvības garša».

Pēc tam ar abiem korķiem un personas apliecināto dokumentu varēja doties uz kādu no Hipo-

tēku bankas filiālēm un saņemt savu laimestu.

Patlaban «Aldaris» ir saņēmis visus «laimīgos» korķus — pavisam ir nodots 8261 korķis, un kopējā laimestu summa ir 59 845 lati. Vinnestu sadalījums ir šāds:

■ Alus pudeļu korķu komplekti «Brīvības garša» ar laimestu 5 lati — nodoti 8039 gabali;

■ Alus pudeļu korķu komplekti «Brīvības garša» ar laimestu 50 lati — nodoti 213 gabali;

■ Alus pudeļu korķu komplekti «Brīvības garša» ar laimestu 500 lati — nodoti 8 gabali;

■ Alus pudeļu korķu komplekti «Brīvības garša» ar laimestu 5000 lati — nodots viens komplekts.

Mūsu draugu veselībai

Ja sunim sāp zobi

Ja dzīvniekus atrauj no dabas un domificē — dodot tiem mīkstu un viegli sagremojamu barību, arvien vairāk parādās stomatoloģiska rakstura saslimšanas. Taču zobu, tāpat kā apspalvojuma, stāvoklis ir viens no būtiskākajiem suņa veselības rādītājiem, kam jāseko. Tādēļ lieti noderētu speciālista vērtējums par suņa mutes dobuma stāvokli un konsultācija, kā novērst nepilnības, ja tās ir radušās.

Suņa zobu veselību veicina smaganu nodarbināšana, ēšana, graušana. Bet tas nenozīmē, ka jāgrauž kauli (graužot sausus kaulus, radīsies citas problēmas). Ar graušanu vien veselus zobus nenodrošināsiet.

Kāpēc suns nemitīgi prasa ēst

Patiesībā sunim pilnīgi pietiek ar vienu vai divām ēdienreizēm dienā, mazo šķirņu suniņiem — pat ar vienu ēdienreizi divās die-

nās. Taču daudzi saimnieki savus mājdzīvniekus baro vēl papildu, un tad mīluli arvien jūtāmāk apdraud liekais svars.

Kāķis nav zivjēdājs

Tam bieži nav īpašas nozīmes, vai kaķim domātā zivs ir vārīta vai jēla. Lietas būtība ir citur — kaķis pēc savas dabas ir siko graužēju ēdājs, nevis zivjēdājs. Savu reizi viņam noder arī kāda zivs. Taču, ja jūs savam mīlulim gadu gadā katru dienu dosiet pa 1/2 kilogramam reņģu, tā būs uztura vienveidība. Turklāt zivis dzīvnieka organismā neitralizē B grupas vitamīnu.

Cilvēkam domātie medikamenti dzīvniekiem neder

Ļoti bieži cilvēkiem domātie medikamenti dzīvniekiem neder, atšķirīgas ir devas un dozēšanas principi. Bet to katrā konkrētā gadījumā vislabāk varēs paskaidrot veterinārārsti.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona padome

- ◆ 7. jūnijā pulksten 14.30 sadarbībā ar laikrakstu «Novadnieks» un LR Ārlietu ministrijas Eiropas Savienības departamentu seminārs diskusija «ES un es».
- ◆ 11. jūnijā pulksten 10.00 seminārs tūrisma uzņēmējiem.

Kinoteātris «Ezerzeme» Preiļos

- ◆ 5. jūnijā pulksten 20.00 piedzīvojumu filma «Netiešie zaudējumi».
- ◆ 7., 9., 10., 11. jūnijā pulksten 20.00 romantisks trilleris «Vanīlas debesis».

Preiļu novada kultūras centrs

- ◆ 8. jūnijā pulksten 17.00 deju kopas «Dancari» 5 gadu jubilejas koncerts atpūtas bāzē Zolvā. Au-

tobuss no Preiļu autostacijas pulksten 16.00.

Pelēču kultūras nams

- ◆ 7. jūnijā pulksten 22.00 diskotēka «... un pašam patīk».

Stabulnieku kultūras nams

- ◆ 8. jūnijā pulksten 23.00 balle, spēle «Tonis».

Vārkavas novads

- ◆ 8. jūnijā pulksten 16.00 Arendoles pils parkā Vārkavas novada folkloras svētki. Pulksten 22.00 Upmalas estrādē diskotēka «... un pašam patīk».

Galēnu kultūras nams

- ◆ 8. jūnijā pulksten 22.00 balle, spēle grupa «Rondo».
- Informāciju sagatavoja L.Rancāne

Vai esat izlēmuši, kā balsosiet referendumā par iestāšanos Eiropas Savienībā?

Diāna Škuratova, mācās Preiļu arodvidusskolā:

— Es domāju, ka balsošu par iestāšanos Eiropas Savienībā. Uzskatu, ka Latvijai tas dos jaunas perspektīvas, būs iespēja darboties plašākā līmenī. Mums visiem būs labāk. Arī citi manas ģimenes locekļi ir par iestāšanos Eiropas Savienībā. Dažreiz diskutējam par šo lietu, atrodam arī kādu pretargumentu, bet galīgais slēdziens tomēr ir par labu ES. Sevišķi pēc Eiropas konkursa, kura laikā jutāmies vienoti ar visām pārējām valstīm. Nu, negribas dzīvot atrauti no tām.

Viktorija Zinovjeva, procedūru māsa Preiļu poliklīnikā, «Novadniekā» atzina, ka ir dzimšanas diena, un mēs viņai novēlējām daudz laimes. Uz aptaujas jautājumu Viktorija atbildēja:

— Manuprāt, mums ir jāstājas Eiropas Savienībā. Vēl labāk dzīvosim. Esmu apmierināta ar pašreizējo iekārtu, ar savu darbu, ar savu administrāciju, bet gribas domāt arī par citiem cilvēkiem, kuriem nav darba, nav naudas, lai samaksātu par medicīnisko aprūpi. Gribas cerēt, ka, iestājoties Eiropas Savienībā, stāvoklis uzlabosies, ka cilvēki būs labāk nodrošināti, ka būs darbs un maizes gabals, kura šodien daudziem pietrūkst.

Pēteris Daukšs, strādā firmā:

— Es balsošu par iestāšanos Eiropas Savienībā. Manuprāt, vienkāršiem strādniekiem ES būs vieglāk, bet uzņēmumu īpašniekiem būs grūtāk, jo vajadzēs ievērot Eiropas Savienības izvirzītās prasības sanitārijas, darba aizsardzības un citās jomās atbilstoši standartiem. Nevaru spriest, kā būs zemniekiem, bet strādnieki zaudēt neko nevar.

Stepans Krečko, bezdarbnieks:

— Pēc tautības esmu guclis, par Latvijas pilsoni vēl neesmu kļuvis, kaut arī mana sieva ir latviete, un visa ģimene ir pilsoņi. Referendumā man neiznāks piedalīties. Tomēr dzīvoju šeit, un man nav vienaldzīgs šis valsts liktenis. Manuprāt, visai zemei ir vajadzīgs viens saimnieks. Esmu par globalizāciju. Uzskatu, ka dzīve pēc iestāšanās Eiropas Savienībā uzlabosies.

Vija Vitova, medmāsa Preiļos:

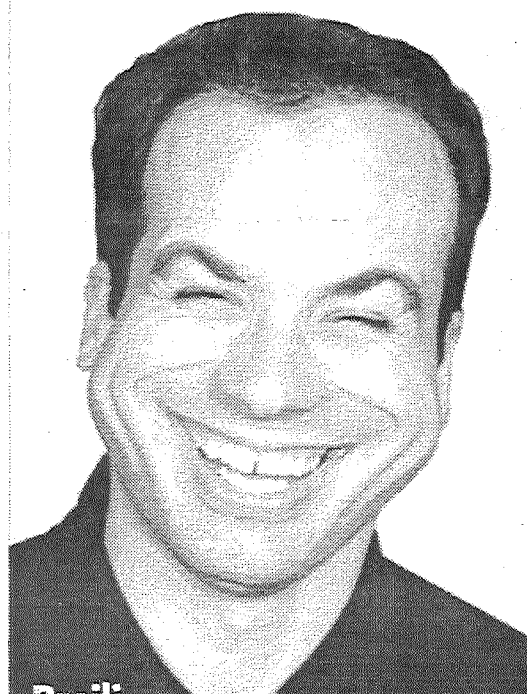
— Esmu par Eiropas Savienību. Ceru, ka pēc iestāšanās tajā daudzas lietas izmainīsies uz labo pusi gan medicīnā, gan lauksaimniecībā, valstij būs arī lielāka drošība.

L.Rancāne
Foto: M.Rukosujevs

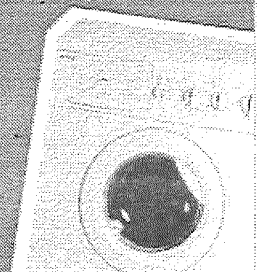
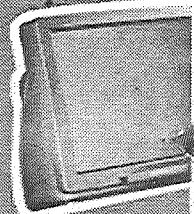
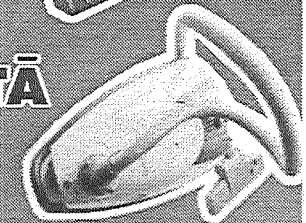
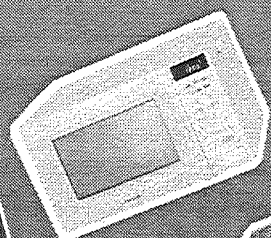
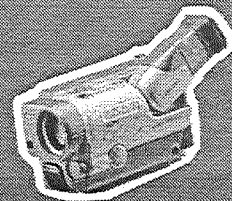
SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA

VIŅŠ JAU ZIN...

Preiļi Brīvības ielā 2 ...ATVĒRTS JAUNS tālr. 5381352

DARBA LAIKS darba dienās 9-19 sestdiena 9-16 svētdiena brīvdiena

GRANDIOZA ATKLĀŠANA!

PREZENTĀCIJAS CENAS!

PĒRKOT KREDĪTĀ PIRMĀ IEMAKSA TIKAI 5%!

LIELISKA IZVĒLE!

GARANTĪJA LĪDZ 5 GADIEM!

RD Electronics VEIKALS

Apsveicam Jāni Lozdu dzīves jubilejā.
Ārdavas pamatskolas kolektīvs

«NIKO-LOTO» LOMBARDS
Līvānos, Stacijas 1
(bijušais pakalpojumu kombināts)
izsniedz kredītu pret ķilu.
Tālr. 6780843, 42332, 41221 (vakaros).

Pārdod
skaldītu malku. Tālr. 24496.

Pērk
Līvānu māju promvešanai. Tālr. 73130, 9579352.

Pārdod vai maina pret zāgļiem kokvedēju ar manipulatoru uz traktora piekabes bāzes (fiskars). 2000.gada izlaidums.
Tālr. 9438699.

Jēkabpils firma pārdos un mainīs pret vilnu dziju, audumus un trikotāžu 11. jūnijā.
Rudzātos 8.00, Priekuljos 8.30, Preiļos 9.00, Riebiņos 11.00, Stabulniekos 11.30, Galēnos 12.00, Smelteros 12.30, L. Anspokos 13.00, Steķos 13.30, **12. jūnijā** Rožupē 8.00, Vanagos 8.30, Lielkursiņos 9.00, Upmalā 9.30, Piliškās 10.00, Anspokos 10.30, Aizkalnē 11.00, Pelēcos 11.30, Arendolē 12.00, Svenčos 12.30, Rimicānos 13.00.

Licencēta firma pērk un pārdod privatizācijas sertifikātus.
Preiļos. Raiņa bulvārī 15, tālr. 5307068 līdz plkst. 16, 23024 vakaros;
Līvānos. Stacijas ielā 1 (bijušais pakalpojumu kombināts), mob. tel. 6780843, tālr. 42332, 41221 vakaros. Katru dienu.

SIA «BIOLARS»
pārdod kombinēto lopbarību govīm, cūkām, vistām (105-125 Ls/t), miltu maisījumus ar saulespuķu spraukumiem (85-95 Ls/t), miltu/kliju maisījumus (70-75 Ls/t).
Piegāde sākot no 1 t.
Mob. tālr. 9246612, 6471425.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 42807, 44179, 9161121.

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas.
+12%, +18%.
Tālr. 48-71185, 48-71804, 9478728, 9445135.

Pateicos visiem, kas tik mīļi pavadīja pēdējā gaitā manu tēti Antonu Pauliņu.
Meita

Iepērkam mājlopus gaļai.
Tālr. 21956, 24147, 54-41779, 9584184.

Pastāvīgi iepērk cūkgaļu, teļa un aitas gaļu.
Tālr. 9171235.

SIA «Kārlis Viens» iepērk mājlopus kautsvārā.
Samaksa tūlītēja (pie svēšanas).
Formē subsidijas.
Tālr. 6468887, 53-48524, 53-48531.

Ceturtdien, 6. jūnijā un sestdien, 8. jūnijā pārdos jaunputnus (3-6 mēn.), dējējvistas, diennakti un līdz 1 mēn. vecus cāļus, broilerus, zoslēnus, Pekinas un Ruānas pīlēnus, paipalas, barību. Cenas pieņemamas. Tālr. 4622187, 9158908. Sīlukalnē 8.00, Galēnos 8.15, Polkoronā 8.25, Stabulniekos 8.35, Smelteros 8.50, Pieniņos 9.05, Riebiņos 9.20, Preiļos 9.35, L. Anspokos 10.10, Priekuljos 10.20, Rudzātos 10.40, Rožupē 11.00, Līvānos 11.25, Brīveros 12.00, Starēs 12.15, Spičvecumos 12.25, Rimicānos 12.40, Vārkavā 12.55, L. Klaparos 13.05, Piliškās 13.20, Pelēcos 13.35, Aizkalnē 13.50, Ārdavā 14.05, Rušonā 14.20, Aglonā 14.35, Jaunaglonā 14.45.

Sestdien, 8. jūnijā pārdos raibus, melnus, baltus, brūnus jaunputnus (2 - 6 mēn.) un cāļus, brūnas diennakti vecas šķirotas vīstīnas, broilerus, Pekinas pīlītes, pelēkus un baltus zoslēnus, gailus (vai maina), barību. Lubānos 7.00, Jaunaglonā 7.10, Aglonā 7.25, Aglonas st. 7.40, Kastīrē 7.55, Anspokos 8.10, Preiļos 8.25, Aizkalnē 9.00, Ārdavā 9.15, Pelēcos 9.30, Arendolē 9.45, Rimicānos 10.00, Upmalā 10.15, Vanagos 10.35, Rožupē 10.45, Starēs 11.00, Upeniekos 11.15, Jersikā 11.25, Līvānos 11.40, Švirkstos 12.20, Rudzātos 12.35, Priekuljos 12.50, L. Anspokos 13.00, Smelteros 13.10, Polkoronā 13.25, Galēnos 13.35, Stabulniekos 13.50, Pieniņos 14.05, Riebiņos 14.20, L. Pupjās 14.40, Sutros 14.55. Tālr. 21270, 1-9186065.

...Un pār tavu rūpju mūžu Lielais miers nu sagšu sedz. Dalām bēdu smagumu ar Valentīnu Mačāni, MĀTI mūžībā pavadot. Vārkavas vidusskolas kolektīvs